

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SOCHACZEW NA LATA 2016-2022

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SOCHACZEW

NA LATA 2016-2022

SOCHACZEW, 2016

Opracowanie powstało przy czynnym udziale mieszkańców Gminy Sochaczew podczas spotkań i dyskusji w Urzędzie Gminy Sochaczew oraz konsultacji w terenie jakie odbyły się w Kątach i w Feliksowie. Uczestniczyli w nich: Wójt Gminy Sochaczew, urzędnicy Urzędu Gminy, radni, sołtysi, przedsiębiorcy oraz mieszkańcy zainteresowani rozwojem obszaru.

Uzupełnieniem opinii o najważniejszych problemach gminy była ankieta jaką wypełniali dorośli mieszkańcy gminy i młodzież.

W Urzędzie Gminy powołany został zespół ds. pracy nad strategią złożony z pracowników urzędu i radnych. Moderatorem spotkań i konsultacji, analizy badania przeprowadzonego w formie ankiet oraz redaktorem Strategii Gminy Sochaczew na lata 2016-2022 był ekspert zewnętrzny Katarzyna Boczek.

W dniu 5 października 2016 roku Rada Gminy Sochaczew podjęła Uchwałę XXXV/146/2016 o przyjęciu Strategii Gminy Sochaczew na lata 2016-2022.

Spis treści

Wprowadzenie	4
I. Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022.....	5
II. Metodologia prac i proces tworzenia dokumentu	7
III. Ramy instytucjonalne i spójność strategii rozwoju gminy Sochaczew z kierunkami rozwoju Unii Europejskiej, Polski, Mazowsza	8
IV. Charakterystyka gminy Sochaczew.....	12
V. Analiza uwarunkowań i głównych problemów gminy Sochaczew	41
VI. Wizja i misja rozwoju gminy Sochaczew.....	45
VII. Kierunki i cele rozwoju.....	47
VIII. Plany operacyjne	49
IX. System monitoringu i ewaluacji	72
X. Spis map, tabel, schematów i wykresów.....	88

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022 jest najważniejszym dokumentem gminy o charakterze zintegrowanym, wyznaczającym kierunki i cele jej długofalowego rozwoju zgodnie z polityką rozwoju regionalnego kraju. Powstawała kilka miesięcy z aktywnym udziałem wielu osób reprezentujących sektor społeczny, gospodarczy i publiczny, co pozwoliło zachowując zasady demokracji uwzględnić potrzeby gminy i oczekiwania mieszkańców. Dla sprawnego zarządzania dokument ten stanowi bazę do podejmowania decyzji przez samorząd gminy, podmioty gospodarcze i społeczne, które mogą na jej podstawie budować swoje plany rozwojowe, sięgać po środki zewnętrzne, tworzyć partnerstwa. Strategia pomoże władzom samorządowym realizować podstawowe cele jakimi są poprawa jakości życia mieszkańców, ograniczenie wykluczenia społecznego i bezrobocia oraz stwarzanie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego obszaru. Pozwala również na lepsze identyfikowanie problemów i ograniczanie ich negatywnego wpływu na pracę samorządu poprzez określenie potencjału rozwojowego obszaru i posiadanych zasobów, identyfikację i hierarchizację potrzeb mieszkańców oraz oszacowanie zagrożeń i możliwości rozwojowych. Jest narzędziem do budowania partnerstw i rozwijania współpracy z innymi samorządami, podmiotami gospodarczymi i organizacjami pozarządowymi. Będzie to miało duże znaczenie dla dalszego rozwoju gminy szczególnie przy pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych. Dlatego strategia uwzględnia wieloszczeblowe zarządzanie zgodnie z przyjętym paradygmatem polityki regionalnej kraju i bierze pod uwagę zadania nie tylko samorządu gminy, ale również wskazuje na rozwiązania niezbędne do rozwoju wspólnoty lokalnej na większym obszarze. Wiązać to się będzie z koniecznością podejmowania decyzji we współpracy z innymi samorządami różnych szczebli, partnerami społecznymi i gospodarczymi. Dobrym przykładem może tu być członkostwo gminy w Lokalnej Grupie Działania „Ziemia Chełmońskiego”, gdzie gmina Sochaczew jest jednym z wielu partnerów realizujących wspólną politykę rozwoju na obszarze 10 gmin województwa mazowieckiego w ramach PROW 207-2013 oraz PROW 2014-2020.

Udział w tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2020 przedstawiciele samorządu, biznesu, lokalnych liderów poprzez dyskusję na spotkaniach i warsztatach oraz szerokie zaangażowanie wielu mieszkańców wyrażone podczas badania ankietowego dają gwarancję, że dokument ten stanowi nie tylko narzędzie realizacji polityki rozwoju lokalnego, ale jest też odzwierciedleniem rzeczywistych potrzeb przedstawicieli różnych grup społecznych tworzących wspólnotę samorządową.

I. Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022

Ostatnia Strategia Rozwoju Gminy Sochaczew opracowana była na lata 2005-2013 i aktualizowana. Z uwagi na dynamikę rozwoju gminy, zachodzące zmiany społeczno – gospodarcze nie tylko w gminie, ale i w kraju niezbędne stało się zweryfikowanie celów i kierunków rozwoju przyjętych wiele lat temu. Ponadto w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020 obowiązują zmienione dokumenty strategiczne szczebla regionalnego i krajowego. Natomiast w kwietniu br. Starostwo Powiatowe w Sochaczewie przyjęło uchwałą Strategię Rozwoju Zrównoważonego Powiatu Sochaczewskiego 2016-2020. Ponadto uwarunkowania formalnoprawne narzucają konieczność weryfikacji dotychczasowego dokumentu i dostosowania go do obowiązujących wytycznych związanych z rozwojem kraju i regionu. Wszystko to stało się przesłanką do przygotowania nowego dokumentu strategicznego dla gminy uwzględniającego dotychczasowe doświadczenia w realizacji zadań i przyjętych celów, a także problemów jakie ujawniły się podczas ostatniego okresu programowania.

W latach 2014-2015 przeprowadzono w gminie szereg działań, które wpisywały się w główne cele strategiczne przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2005 – 2013 i mimo, że gmina nie posiadała w tym czasie aktualnego dokumentu strategicznego, to w kolejnych dwóch latach zachowano przyjęte wcześniej kierunki działania, a zrealizowane projekty i inwestycje wpisywały się w priorytetowe cele rozwoju gminy i obszaru.

Inwestycje skupiały się na infrastrukturze drogowej, a w tym na przebudowie dróg i budowie oświetlenia ulicznego. W 2014 roku przebudowano drogi w Żukowie, Rozłazłowie, Kuznocinie, Gawłowie, Czerwonce Parcel i Kątach. Inwestycje łącznie objęły 3155 mb dróg. W 2015 roku przebudowano drogi we Władysławowie, w Nowych Mostkach, w Czerwonce Parcel, na Dachowej, w Rozłazłowie i Altance oraz w Żukowie. Ponadto wspólnie z gminą Młodzieszyn przebudowano drogę na odcinku Kąty – Bronisławy – Adamowa Góra – Janów (odcinek na terenie gminy Sochaczew wynosił 2520,6 mb). Inwestycje łącznie objęły 5675 mb dróg. Natomiast od 2005 roku do 2015 roku przebudowano około 55,6 km dróg. Pokazuje to zaangażowanie gminy w poprawę infrastruktury drogowej i systematyczne dbanie o jakość dróg w gminie. Co roku przybywa też oświetlenia ulicznego. Tylko w latach 2014-2015 przybyły 363 lampy na łącznej długości 14670 mb w ponad 22 miejscowościach.

Ważną inwestycją w 2015 roku był internet szerokopasmowy i zakup nowoczesnego sprzętu w tym serwera do poprawy komunikacji elektronicznej. Gmina realizuje też projekt w partnerstwie z innymi samorządami Mazowsza w zakresie aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w obszarze e-administracji i geoinformacji co powinno przyczynić się do poprawy jakości świadczonych usług. Przeprowadzono szereg inwestycji w szkołach. Wymieniono ogrzewanie w Zespole Szkół w Kątach, wybudowano boisko sportowe w poliuretanu w szkole w Wymysłowie, a w kolejnej szkole przeprowadzono termoizolację budynku, wymieniono okna, oświetlenie i ogrzewanie. Natomiast w szkole w Mokasie założono „wioskę internetową”. Rok wcześniej (2013) zakończono budowę sali gimnastycznej z zapleczem w Szkole Podstawowej w Żukowie. Zrealizowano też kilka projektów „miękkich” dla uczniów szkół co pozwoliło przeprowadzić dodatkowe zajęcia z dziećmi wyrównujące szanse edukacyjne oraz doposażyć szkoły w sprzęt do prowadzenia lekcji.

Ponieważ gmina przykłada dużą wagę do rozwoju sportu i rekreacji nie mogło zabraknąć inwestycji (oprócz tych skierowanych do szkół) również i w tym obszarze. W 2014 roku wybudowano budynek socjalno – sportowy dla klubu sportowego „Piast Feliksów”.

W dbałości o środowisko naturalne gmina aktywizuje mieszkańców do wdrażania nowych technologii. Podejmuje działania informacyjne i stara się też pozyskać dofinansowanie na alternatywne źródła energii, przydomowe oczyszczalnie ścieków. Wykorzystując dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeprowadziła szkolenia dla mieszkańców z zasad zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków, a także korzyści z wykorzystania kolektorów słonecznych do obniżenia kosztów utrzymania gospodarstwa domowego lub firmy.

Ponieważ problem bezrobocia dotyczy mieszkańców wielu gmin w Polsce, również i w gminie Sochaczew czynione są starania by pomóc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji w wejściu na rynek pracy. W 2014 roku zrealizowano dwa projekty w tym: „Kompleksowe formy reintegracji społeczno – zawodowej w środowisku lokalnym” oraz „Czas na aktywność”. Oba skierowane dla osób bezrobotnych.

W ciągu dwóch lat 2014-2015 zrealizowano też projekty, których celem była promocja gminy dla pozyskania inwestorów, przyciągnięcia turystów do gminy oraz budowania dobrego wizerunku. Opracowano i wydano materiały promocyjne o gminie Sochaczew, powstał ciekawy film historyczno – dokumentalno – reklamowy. Wydano i rozpowszechniono turystyczne trasy rowerowe w formie questów.

Ważnym osiągnięciem dla samorządu gminy było zdobycie prestiżowej nagrody „Orły Polskiego Samorządu 2015” w Ogólnopolskim Plebiscyie Gminy Roku.

Fot. nr 1 Nagroda dla Gminy Sochaczew „Orły Polskiego Samorządu 2015”

Przedstawione kierunki aktywności gminy pokazują duże zaangażowanie w rozwój obszaru i spore osiągnięcia w krótkim okresie dwóch lat. Zmiany te spowodowały, że dalsze działania bez podstawowego dokumentu strategicznego były już trudne. Dlatego zdecydowano o konieczności podjęcia działań w celu rozpoczęcia prac nad długofalową strategią rozwoju obszaru gminy Sochaczew.

Dostosowanie Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew do nowych dokumentów strategicznych **szczebla regionalnego, krajowego i Unii Europejskiej** wynika z przyjętej polityki rozwoju naszego kraju. Zakłada on hierarchiczny układ dokumentów wzajemnie powiązanych i spójnych. Wymaga uwzględnienia głównych kierunków określonych w Strategii Europa 2020, wytycznych wynikających z Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Kraju, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 i strategii zintegrowanych. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 określa cele polityki regionalnej dla poszczególnych obszarów kraju, a w tym obszarów wiejskich i miejskich. Zgodnie z tymi założeniami zakłada się pełne wykorzystanie naturalnych procesów koncentracji i przepływów zasobów i osób, które skupiają się w sieciach osadniczych tworzonych przez duże ośrodki przy jednoczesnym wzmacnianiu potencjału do absorpcji i rozwoju obszarów położonych poza miastami wojewódzkimi. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze wyznacza nadrzędne cele jakim jest spójność terytorialna rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie co ma wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców. W Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew uwzględniono spójność z ramowymi celami strategicznymi przyjętymi dla województwa mazowieckiego. W dalszej perspektywie powinno przyczynić się to do lepszej absorpcji środków zewnętrznych.

Horyzont czasowy przyjęty dla Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew do roku 2022 obejmuje perspektywę okresową przyjętą w planowaniu Unii Europejskiej i Polski –2014- 2020. Będzie spójny z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020, a także horyzontem czasowym przyjętym dla województwa mazowieckiego do roku 2030 (Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku) .

Ponadto opracowanie dokumentu wynika ze zmieniających się uwarunkowań gospodarczych i społecznych. Od czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej następuje bardzo dynamiczny rozwój kraju i regionu. Dlatego zachodzi konieczność dostosowania strategii do sytuacji gospodarczej, społecznej i demograficznej. W przeciwieństwie do większości gmin wiejskich w kraju, gdzie obserwuje się systematyczny spadek ludności, starzenie się społeczeństwa i wyludnianie obszarów, w gminie Sochaczew sytuacja demograficzna jest odwrotna. Mieszkańców przybywa, funkcja osadnicza szybko się zmienia, a co za tym idzie rodzi to szereg wyzwań dla gminy, którym powinna ona sprostać.

II. Metodologia prac i proces tworzenia dokumentu

W pracach nad strategią wykorzystano model ekspercko –partnerski zakładający szeroki udział przedstawicieli samorządu, podmiotów publicznych, gospodarczych, organizacji pozarządowych i mieszkańców. Jest to model budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, który zgodny jest z założeniami i oczekiwaniami instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny kraju. W ramach prac nad strategią powołano Zespół ds. pracy nad strategią złożony z pracowników referatów Urzędu Gminy i radnych. Wyznaczono osobę odpowiedzialną za przygotowanie spotkań i inne sprawy organizacyjne.

Zapewniono szerokie konsultacje poprzez badania ankietowe skierowane do osób dorosłych oraz dla młodzieży. Wyniki badania stanowią załącznik do strategii. Wzór ankiety zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Gminy, jak również w formie papierowej rozesłano do sołtysów. Ankiety dla młodzieży rozprowadzono po szkołach (gimnazjach) na terenie gminy.

Przygotowanie dokumentu przebiegało wieloetapowo.

Wprowadzenie - Pierwszym krokiem było przygotowanie mieszkańców i pracowników urzędu gminy do tworzenia dokumentu strategicznego. Omówiono cele i zasady budowy strategii oraz uzasadniono konieczność planowania długookresowego dla osiągnięcia celów rozwojowych obszaru. Kolejnym krokiem było zdiagnozowanie obszaru.

Diagnoza społeczno gospodarcza obszaru - spotkania z mieszkańcami służyły omówieniu sytuacji społeczno – gospodarczej obszaru oraz wspólnej pracy nad określeniem głównych potrzeb gminy, identyfikacji posiadanych zasobów. Wykonanie inwentaryzacji zasobów oraz oszacowanie szans i zagrożeń mogących mieć wpływ na realizację założonych celów i przedsięwzięć pozwoliły na opracowanie analizy SWOT. Zastosowana metoda umożliwiła określenie siedmiu obszarów badawczych, które stały się bazą do analizy szczegółowej obszaru i były to: gospodarka, edukacja, środowisko, jakość życia mieszkańców, turystyka i rekreacja, spędzanie czasu wolnego, aktywność społeczna i zarządzanie w gminie.

Wyznaczanie celów i planów operacyjnych - Dalsze prace umożliwiły wyznaczania kluczowych kierunków działań zaprezentowanie głównych celów strategicznych i operacyjnych oraz omówienie najważniejszych z punktu widzenia mieszkańców przedsięwzięć inwestycyjnych jakie gmina mogłaby zrealizować do roku 2022.

Konsultacje prowadzono również za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy zamieszczając elementy strategii do konsultacji. Zebrane opinie i uwagi zostały przeanalizowane i wykorzystane w opracowaniu dokumentu.

W wyniku prowadzonych prac określono 6 głównych obszarów interwencji:

- 1 obszar: gospodarka
- 2 obszar: poprawa jakości życia
- 3 obszar: środowisko
4. obszar: edukacja
5. obszar: turystyka, rekreacja i spędzanie czasu wolnego
- 6 obszar: zarządzanie rozwojem gminy

Przy opracowywaniu dokumentu kierowano się zasadą partnerstwa (udziałem szerokiego grona mieszkańców i przedstawicieli różnych sektorów), **transparentności** (informacje zamieszczane na stronie internetowej, artykuły w gazetach lokalnych), **spójności** (zgodności z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej), **perspektywy długookresowej** (planowanie do roku 2022), **elastyczności i otwartości** (umożliwienie wprowadzania zmian w procesie monitoringu i ewaluacji strategii zależnie od sytuacji społeczno - gospodarczej gminy).

W pracach nad strategią wykorzystano dotychczasowe doświadczenia w poprzednim okresie planowania i stopień realizacji założonych celów. Weryfikacji poddano wizję i misję gminy. Skrócono znacznie część diagnostyczną, a skoncentrowano się na dostosowaniu celów operacyjnych i wskaźników do nowych uwarunkowań prawnych, gospodarczych i społecznych. Tym samym starano się wyjść naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, wykorzystania możliwości planowania do uzyskania konkretnych efektów i skutecznego rozwiązywania zidentyfikowanych w procesie konsultacji problemów.

III. Ramy instytucjonalne i spójność strategii rozwoju gminy Sochaczew z kierunkami rozwoju Unii Europejskiej, Polski, Mazowsza i powiatu Sochaczew

Strategia rozwoju Gminy Sochaczew jest głównym dokumentem planistycznym gminy. Zawarte w niej cele i kierunki działania wyznaczają lokalną politykę rozwoju gminy. Mimo, że polityka ta dotyczy małego obszaru, to uwzględnia wytyczne w zakresie kreowania polityki rozwoju na wyższych szczeblach. Jest spójna z dokumentami opracowanymi na szczeblu Unii Europejskiej, uwzględnia Politykę Spójności, jest zgodna ze strategicznymi dokumentami krajowymi i wojewódzkimi. Odzwierciedla system kreowania polityki opartej o hierarchiczny układ strategii wzajemnie ze sobą powiązanych. Celem takich powiązań jest uzyskanie lepszych efektów rozwojowych poprzez uwzględnienie w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew priorytetów określonych z dokumentach nadrzędnych i wyznaczających obszary interwencji. Uzasadnieniem takiego podejścia jest też bardziej efektywne wykorzystanie środków finansowych poprzez koncentrację ich na wybranych celach rozwojowych.

Na szczeblu europejskim politykę rozwojową określa Europejska Polityka Spójności, która w Strategii Europa 2020 (Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu) wyznacza trzy priorytety takie jak:

- a) Rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach,
- b) Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- c) Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim zatrudnieniu, zapewniającą spójność społeczną i terytorialną.

Natomiast głównym dokumentem strategicznym na szczeblu krajowym, który przekłada cele unijne na cele krajowe i określa metody działania jest Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030.

Dla gminy Sochaczew ważnymi dokumentami określającymi kierunki rozwoju są: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030 oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego. W opracowywanym dokumencie odnoszono się do opracowań strategicznych wyższych szczebli i uwzględniano główne cele rozwojowe.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego określa główne kierunki polityki rozwoju Mazowsza, natomiast Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego określa szczegółowe zasady organizacji przestrzennej województwa i formułuje kierunki polityki

przestrzennej. Ponadto Plan wskazuje rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w obszarze województwa w oparciu o przyjęte cele i zasady zagospodarowania przestrzennego Mazowsza. Ukierunkowuje działania rozwoju gospodarczego, kultury i ochrony środowiska poprzez uwzględnienie uwarunkowań wynikających ze specyficznych cech przestrzeni województwa. Oddziałuje na zachowania przestrzenne podmiotów gospodarujących w przestrzeni, by były one zgodne z założeniami przyjętymi dla województwa. Na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego uzgadniano też Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sochaczew.

Poniżej przedstawiono hierarchiczny system prowadzenia polityki rozwoju oparty o dokumenty strategiczne wzajemnie ze sobą spójne i powiązane. W procesie planowania strategicznego dla gminy Sochaczew zwracano uwagę na spójność i powiązanie dokumentów nadrzędnych. W ten sposób starano się wzmocnić efekty rozwojowe poprzez określenie kluczowych kierunków interwencji. Ponadto spójność w wymiarze wertykalnym prowadzi do koncentracji środków publicznych, o które będzie zabiegała gmina.

Warto zwrócić jeszcze uwagę na funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym oraz na podejmowanie działań z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych pomiędzy ośrodkami, ochrony tożsamości lokalnej, a także dbałości o otoczenie. Wśród kierunków interwencji zawartych w dokumentach planistycznych szczególne krajowe wymienia się rewitalizację obszarów zdegradowanych, ochronę krajobrazu i ładu przestrzennego na obszarach wiejskich, planowanie przestrzenne prowadzone z uwzględnieniem realizacji koncepcji osadnictwa zwartej, w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Innym ważnym priorytetem jest wsparcie obszarów rolniczych poprzez wdrożenie instrumentów wsparcia dla rolnictwa ekologicznego oraz marketingu wysokiej jakości produktów lokalnych i regionalnych, a także wspieranie działalności pozarolniczej i inwestowanie w rozwój innych źródeł dochodu na obszarach wiejskich.

Podstawowe dokumenty strategiczne szczególne europejskiego i krajowego uwzględnione przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew:

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu "Europa 2020"

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030- trzecia fala nowoczesności”

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

Strategie branżowe

Rozwój transportu
Rozwój bezpieczeństwa narodowego RP
Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
Rozwój kapitału społecznego
Innowacyjna i efektywna gospodarka
Zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa
Rozwoju kapitału społecznego
Sprawne państwo

Schemat nr 1. Dokumenty strategiczne szczebla UE i krajowe

Na poziomie kraju strategie realizują podstawowe priorytety przyjęte w Strategii Europa 2020:

- inteligentny rozwój – rozwój gospodarki oparty o wiedzę i innowacje,
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Strategia rozwoju Gminy Sochaczew również uwzględnia w zidentyfikowanych kierunkach działania trzy priorytety przyjęte na poziomie europejskim. Szczegółowe odniesienie do dokumentów na poziomie UE oraz kraju znajdują się w rozdziale VIII Planu Operacyjnego.

Podstawowe dokumenty szczebla wojewódzkiego uwzględnione przy tworzeniu Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew:

**Strategia Rozwoju
Województwa
Mazowieckiego do roku
2030**

**Koncepcja Przestrzennego
Zagospodarowania Kraju
2030**

Regionalna Strategia Innowacji dla
Mazowsza do 2020 roku
Strategia Rozwoju Turystyki w woj.
mazowieckim na lata 2014-2020
Strategia Rozwoju Kultury w woj.
mazowieckim na lata 2014-2020
Strategia Polityki Społecznej
Województwa Mazowieckiego na lata
2014-2020

**Plan Zagospodarowania
Przestrzennego
Województwa
Mazowieckiego**

Schemat nr 2. Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego

Na poziomie subregionu strategia spójna jest ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Sochaczewskiego 2016-2020 a także Lokalną Strategią Rozwoju 2016-2020 Stowarzyszenia LGD Ziemia Chełmońskiego, której gmina Sochaczew jest członkiem.

IV. Charakterystyka gminy Sochaczew

1. Położenie geograficzne

Gmina Sochaczew leży w centrum Polski, w bliskim sąsiedztwie Warszawy, stolicy kraju i siedziby województwa mazowieckiego oraz drugiej dużej aglomeracji - Łodzi. Położona jest w zachodniej części województwa mazowieckiego i jest jedną z 314 gmin województwa i jedną z 7 gmin powiatu sochaczewskiego. Graniczy z gminą Młodzięszyn od północy, z gminą Rybno od zachodu, z gminą Nowa Sucha od południa oraz z gminą Teresin i gminą Kampinos (należącą do powiatu warszawskiego – zachodniego) od wschodu. Obejmuje obszar 91,41 km² wokół miasta Sochaczew, co stanowi 12,5% powierzchni powiatu.

*Fot. nr 2
Droga
krajowa
nr 92*

Rys. 1 Mapa Gminy Sochaczew

Źródło: Agencja Regraf

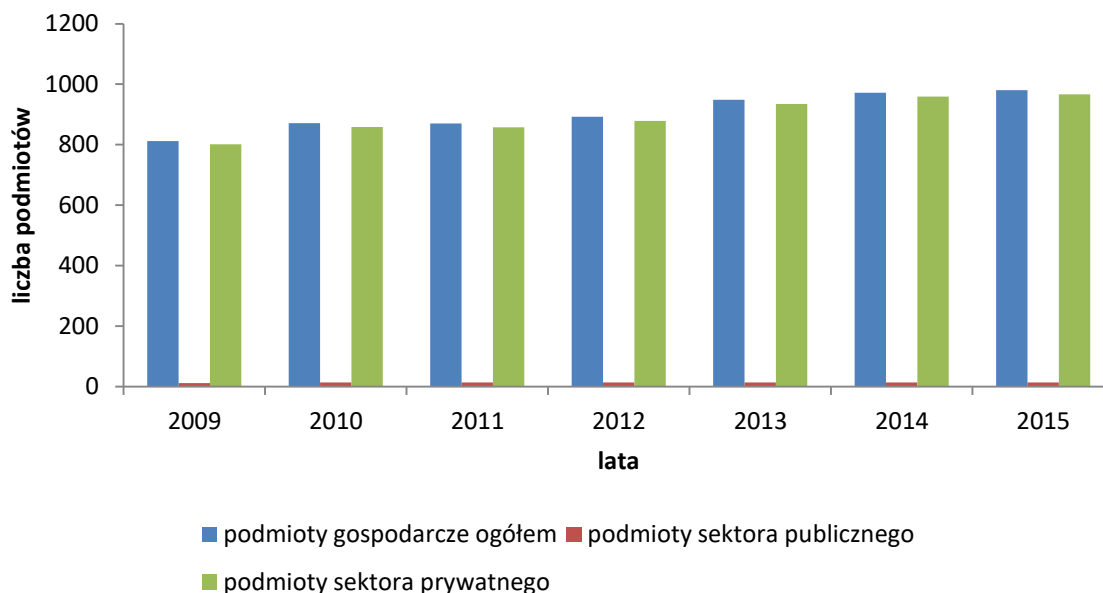
W skład administracyjny gminy wchodzi 35 sołectw:

Altanka	Kazimierów
Andrzejów Duranowski	Kożuszki - Parcel
Bielice	Lubiejew
Bronisławy	Mokas
Chodakówek	Nowe Mostki
Czerwona Parcel	Orły - Cesin
Czyste	Pilawice
Chrzczany	Rozłazłów
Dachowa	Sielice
Dzięglewo	Władysławów
Feliksów	Wójtówka
Gawłów	Wyczółki
Janaszówek	Wyjazd
Janówek Duranowski	Wymysłów
Jeżówka	Zosin
Kuznociń	Żdźarów
Kąty	Żuków
Karwowo	

3. Gospodarka i rynek pracy

W gminie Sochaczew w 2015 roku wg danych BDL zarejestrowanych było 980 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON.

Wykres nr 1: Podmioty gospodarki narodowej wpisane go rejestru REGON w gminie Sochaczew w latach 2009-2015

Źródło: dane GUS

Liczba podmiotów gospodarczych w ostatnich sześciu latach zwiększyła się o 17,1%, w tym osób fizycznych prowadzących swoją działalność gospodarczą o 8%. Wzrost dotyczy przede wszystkim firm większych, w tym spółek, firm z udziałem kapitału zagranicznego co jest dobrym sygnałem dla gminy, która postrzegana jest jako miejsce atrakcyjne do prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto nowe firmy oznaczają nowe miejsca pracy. Zbyt mało natomiast powstaje jednoosobowych firm, które mogłyby być „motorem” do bardziej kreatywnego rozwoju gospodarczego gminy. Jeśli prześledzimy dane z tabeli poniżej to możemy stwierdzić, że nie przybyło wielu osób fizycznych, które w ostatnich latach założyły własne firmy. Ponieważ dynamika jest tak niska, warto wypracować rozwiązania, które będą wspierały osoby zainteresowane otwieraniem własnej działalności gospodarczej.

Tabela nr 1: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Sochaczew

Jednostka	lata			
	2012	2013	2014	2015
Gmina Sochaczew	744	792	808	809
Powiat Sochaczewski	6711	6742	6657	6664

Źródło: Dane GUS

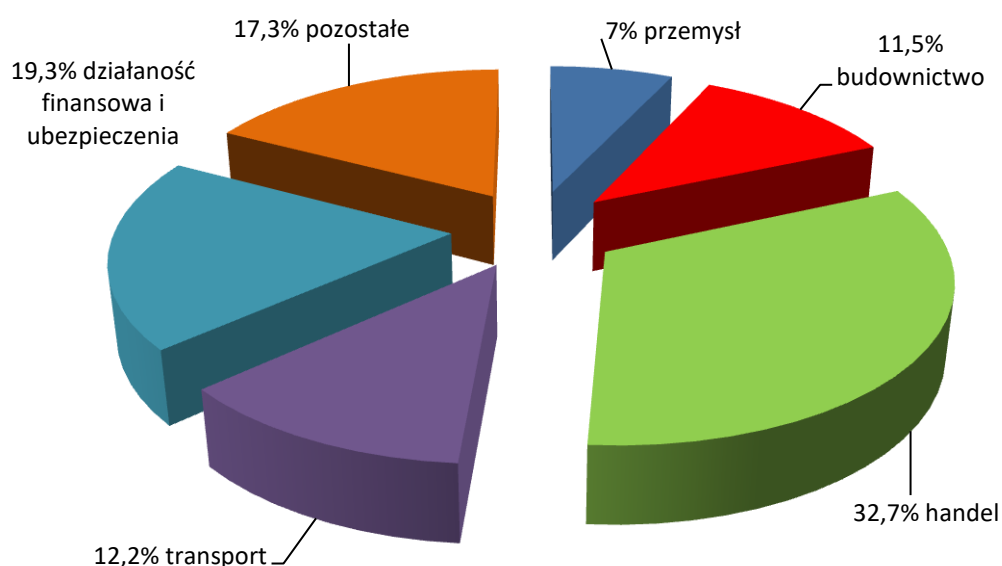

Fot.nr.3
Centrum
handlowe

Mimo, że na tle powiatu sochaczewskiego gmina Sochaczew jest na drugim miejscu po gminie Teresin pod względem liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON przypadających na 10 tysięcy ludności (wskaźnik ten wynosi 932 podmioty) to jednak jest on niższy od wskaźnika wojewódzkiego – 1432 podmioty na 10 tys. ludności i krajowego – 1089 podmioty na 10 tys. ludności. W gminie Sochaczew jest tylko jedna spółdzielnia, a to zdecydowanie za mało. W 2015 roku zarejestrowanych było 58 spółek handlowych i 71 spółek cywilnych. Dynamika wzrostu (dotyczy obu rodzajów spółek) jest tu niewielka i wynosi około 5 %. Rzutuje to na rynek pracy i możliwości dla młodych ludzi znalezienia zatrudnienia na terenie gminy.

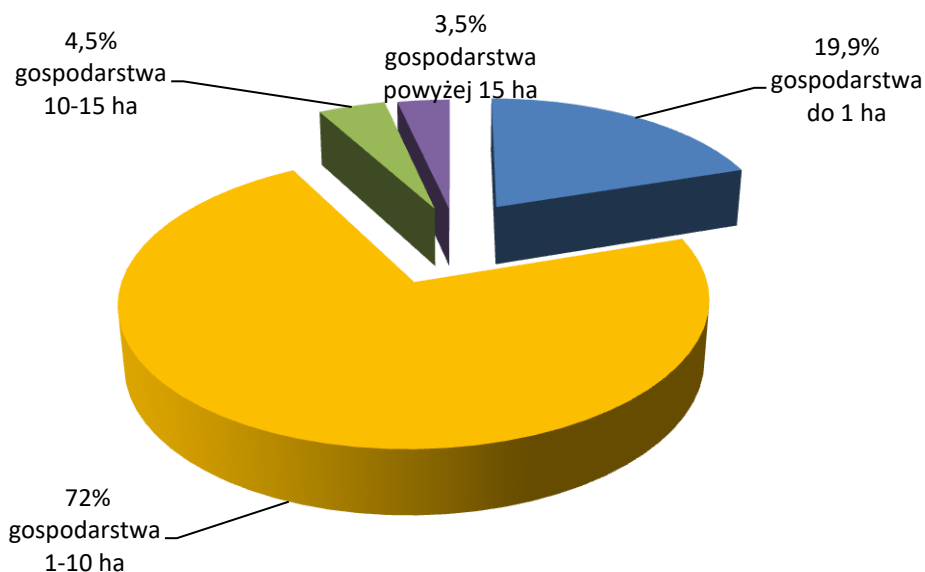
Wykres nr 2: działalność gospodarcza w gminie wg polskiej klasyfikacji działalności

Źródło: dane GUS, 2015

Analizując aktywność gospodarczą w gminie i rodzaje prowadzonej działalności możemy stwierdzić, że przewagę ma tutaj handel i stanowi 32,7% podejmowanej działalności gospodarczej. Na drugim miejscu jest działalność finansowa i ubezpieczeniowa, na trzecim transport, a następnie budownictwo. Zaledwie 18 podmiotów ma zarejestrowaną działalność w zakresie zakwaterowania i gastronomii. Produkcję przemysłową prowadzi tylko 7% podmiotów. Od 2003 roku zaszło wiele zmian. Mimo niezbyt dużej dynamiki liczba zarejestrowanych podmiotów wzrosła o 36%. Pojawiło się więcej firm prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową, usługi informatyczne, wydawnicze. Szansą dla małych i średnich przedsiębiorstw są programy operacyjne UE, które przewidują wspieranie rozwoju działalności gospodarczej, a szczególnie wdrażanie innowacji i nowych technologii. Zmalała natomiast liczba gospodarstw i osób utrzymujących się z rolnictwa. W 2003 roku zarejestrowane były w gminie trzy spółdzielnie rolnicze, obecnie pozostała jedna. Według Spisu Rolnego z 2002 roku w gminie Sochaczew było 1998 gospodarstw. Według danych z 2010 roku liczba gospodarstw zmniejszyła się do 1192 i według prognoz IEiGŻ będzie się dalej zmniejszała. Ubyła też powierzchnia gospodarstw rolnych z 6577 ha w 2003 roku do 6207 ha w 2010 roku. Struktura gospodarstw jest słaba, bo gospodarstw do 1 ha jest 237, natomiast większych w przedziale 10-15 ha jest 53, a powyżej 15 ha – 42 gospodarstwa. Z uwagi na położenie gminy należy spodziewać się dalszego spadku powierzchni gruntów ornych, które będą przekształcane w tereny przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe lub działalność gospodarczą.

Wykres nr 3: Struktura gospodarstw w gminie Sochaczew

Źródło: dane GUS, Spis Rolny 2010

Główne uprawy w gminie to zboża, których powierzchnia od 2003 roku wzrosła o 10,2% i dotyczy to przede wszystkim kukurydzy. Wzrost ten spowodowany jest między innymi zawodną pogodą. Przemarzanie rzepaku powoduje, że wiosną rolnicy wsiewają kukurydzę jako alternatywną uprawę zamiast rzepaku. Zmalała znacznie powierzchnia uprawy ziemniaków z 768 ha w 2003 roku do 204 ha w 2010 roku. Zmniejszyła się również powierzchnia uprawy warzyw z 393 ha w 2003 roku do 144 ha w 2010 roku. Wzrosła znacznie uprawa roślin przemysłowych z 59 ha w 2003 do 213 ha w 2010 roku. Dotyczy to przede wszystkim rzepaku. W produkcji zwierzęcej również w ciągu ostatnich lat zaszły duże zmiany. Zmniejszyło się pogłowie bydła, które teraz wg ostatniego Spisu Rolnego z 2010

roku wynosi 1295 szt. W rzeczywistości spadek ten może być jeszcze wyższy z uwagi na utrzymujący się kryzys w produkcji mleka po zniesieniu kwot mlecznych w Unii Europejskiej. Produkcja trzody chlewnej nie była wiodąca w gminie, a spadek pogłowia i opłacalności w 2016 roku z powodu nadprodukcji odczuwalny jest nie tylko w gminie, ale również na terenie całego powiatu. Złą sytuację pogłębia występująca na wschodzie Polski choroba ASF, która jest poważnym zagrożeniem dla przyszłości hodowli trzody chlewnej w całym kraju. Będzie to rzutowało na dalszą produkcję trzody chlewnej w gminie Sochaczew.

Fot. nr 4. Pola w okolicach rzeki Utraty

Konie cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Liczba tych zwierząt stale rośnie i w 2010 roku zanotowano 288 sztuk na terenie gminy Sochaczew. Hoduje się je głównie w celach rekreacyjnych. Wielokrotnie zwiększyła się liczba utrzymywanego drobiu. Związane jest to z intensyfikacją produkcji i wprowadzaniem nowych technologii. Z uwagi na rozdrobnienie gospodarstw szansą na podniesienie opłacalności jest intensyfikacja produkcji i powiększanie gospodarstw. Szansą jest też możliwość sprzedaży bezpośredniej z gospodarstwa rolnego. Nowe regulacje prawne ułatwiają rolnikom uzyskiwanie dodatkowych dochodów z prowadzonej działalności pozarolniczej. Gmina będzie wspierać rolników w pozyskiwaniu aktualnej wiedzy na temat możliwych form wsparcia we współpracy z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Szansą jest też możliwość korzystania przez rolników i mieszkańców gminy Sochaczew z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Jednym z priorytetów jest tworzenie nowych miejsc pracy na terenach wiejskich, a rolnicy,

którzy zdecydują się zaprzestać produkcji rolniczej i rozpocząć działalność gospodarczą mogą liczyć na wsparcie finansowe z funduszy Unii Europejskiej.

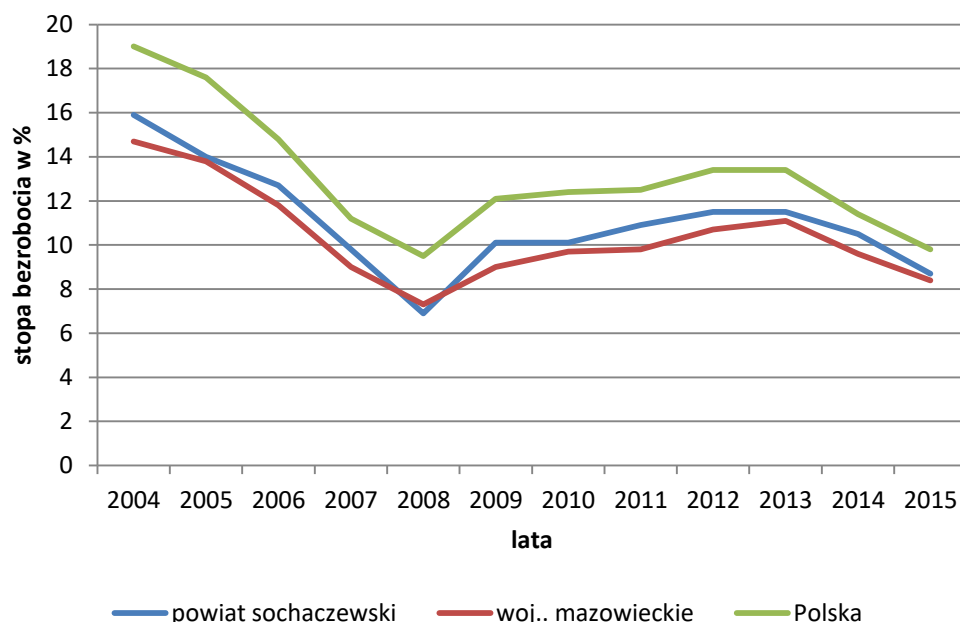
Rynek pracy

Ważnym czynnikiem rozwoju gminy jest sytuacja na rynku pracy. Na koniec 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie było zarejestrowanych 3026 bezrobotnych, w tym 346 osób z gminy Sochaczew, najwięcej spośród gmin powiatu sochaczewskiego. Natomiast w tym samym okresie zgłoszonych zostało 3152 oferty pracy, w tym do PUP 2827 propozycji zatrudnienia, a pozostałe poprzez internet.

Stopa bezrobocia w powiecie sochaczewskim na koniec 2015 roku wynosiła 8,7% i była nieznacznie wyższa niż na Mazowszu (8,4%), ale niższa niż średnia krajowa (9,8%).

Wykres nr 4: Stopa bezrobocia w powiecie sochaczewskim na tle województwa mazowieckiego i Polski w latach 2004-2015

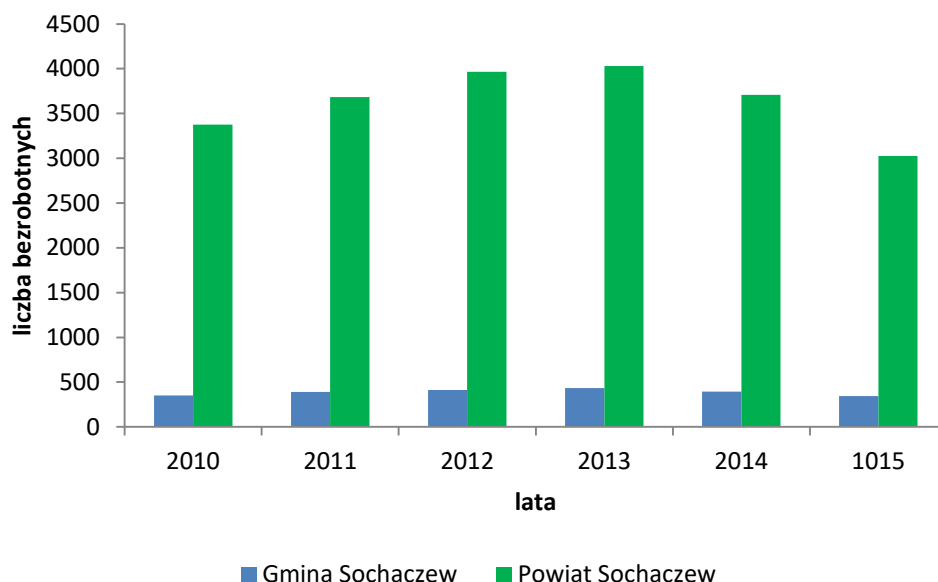
Źródło: dane PUP Sochaczew

Powiatowy Urząd pracy prowadzi stały monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sochaczewskim. Z raportu z 2015 roku wynika, że największą grupę wśród bezrobotnych stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (738 osób), pracownicy usług i sprzedawcy (399 osób), technicy i inny średni personel (390 osób), pracownicy wykonujący proste prace (270 osób) i specjaliści (243 osoby). Badania obejmują również długotrwale bezrobotnych i zgłaszane zapotrzebowania przez pracodawców pracowników o określonych zawodach i umiejętnościach. Wśród długotrwale bezrobotnych odnotowano bardzo wiele zawodów, niemniej na pierwszym miejscu znalazły się takie zawody jak kierownicy logistyki z dziedzin pokrewnych, inżynierowie chemicy i zawody pokrewne, kartografowie, geodeci i lekarze weterynarii. Natomiast pracodawcy, którzy zgłaszali się do PUP najczęściej poszukiwali osób do prostych prac (ponad 37% ofert pracy). Analiza ofert zamieszczanych w analogicznym okresie (2015 rok) w internecie wykazała, że najczęściej poszukiwany był średni personel i technicy (ponad 35% ofert pracy). Znajomość rynku pracy przez pracowników PUP w Sochaczewie powinna być wykorzystywana przez gminę do planowania działań wsparcia dla przedsiębiorców oraz młodych ludzi planujących podjęcie pierwszej działalności gospodarczej. Ponadto z uwagi na to, że reforma szkolnictwa zakłada dosyć wczesne podejmowanie decyzji o wyborze ścieżki kariery zawodowej uczniów, gmina powinna współpracować z Powiatowym Urzędem Pracy by pomagać młodym mieszkańcom gminy w wyborze kierunków kształcenia.

Analizując sytuację bezrobotnych w gminie Sochaczew możemy stwierdzić, że kobiety stanowiły 48% ogółu osób pozostających bez pracy, co siódma osoba miała prawo do zasiłku. Prawie jedną trzecią bezrobotnych stanowiły osoby bez kwalifikacji zawodowych, a co czwarta osoba nie miała doświadczenia zawodowego. Ponad połowę (54%) stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Od 2009

roku w gminie Sochaczew jest najwięcej bezrobotnych spośród wszystkich gmin powiatu. Niemniej sytuacja na rynku pracy powoli poprawia się. Od 2009 roku do 2013 stale rosła liczba bezrobotnych, a od 2014 roku zaczęła maleć. Możemy prześledzić to na wykresie poniżej:

Wykres nr 5: liczba zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2010-2015 w gminie Sochaczew i powiecie sochaczewskim

Źródło: dane PUP Sochaczew

Gmina powinna więcej uwagi poświęcić mieszkańcom pozostającym bez pracy lub mającym kłopoty ze znalezieniem stałej pracy z powodu braku kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Efekty może przynieść współpraca z Powiatowym Urzędem Pacy, z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego lub organizacjami pozarządowymi i wyspecjalizowanymi jednostkami aktywizującymi bezrobotnych i szkolących w konkretnych zawodach. Szansą jest też członkostwo gminy w LGD Ziemia Chełmońskiego, gdzie w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju mają powstać nowe miejsca pracy. W programie, który będzie realizowany do 2020 roku przewidziano w budżecie środki na dotacje w formie premii dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz dofinansowanie dla osób, które rozwiną dotychczasową działalność i utworzą nowe miejsca pracy.

4. Infrastruktura i planowanie przestrzenne

Opis w pierwszej części komunikacji drogowej w gminie nic nie mówi o jakości dróg, a ta część infrastruktury wymaga jeszcze wielu inwestycji. Dlatego w planach inwestycyjnych przykładą się dużą wagę do modernizacji dróg gminnych, budowy i odnawiania przystanków, budowy zatok, parkingów, chodników i oświetlenia. Z przeprowadzonych ankiet z mieszkańcami wynika, że brakuje również ścieżek rowerowych, które są wygodną alternatywą do połączeń drogowych, a stanowią też ważną część infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Na terenie gminy jest 21,5 km dróg krajowych (10 km drogi krajowej nr 92 i 11,5 km drogi krajowej nr 50) oraz 3,5 km dróg wojewódzkich (droga wojewódzka nr 580). Dróg powiatowych jest 11 i są to drogi o numerach:

- nr 3804W na trasie Sochaczew – Wypalenisko – Zosin
- nr 3805W na trasie Brochów – Wólka Smolana – Stojec - Wola Pasikońska
- nr 3813W na trasie Kamion – Witkowice – Sochaczew
- nr 3815W na trasie Młodzieszyn – Helenka – Żuków – Sochaczew
- nr 3816W na trasie Żelazowa Wola – Mokas
- nr 3817W na trasie Żelazowa Wola - Kożuszki - Parcel
- nr 3818W odcinek Wężyki – Rybno – Sochaczew
- nr 3820W droga na trasie Rybno - Żdzarów
- nr 3827W droga na trasie Sochaczew – Dębówka - Zielonka
- nr 3828W na trasie Marysinek – Gradów – Jeżówka – Skotniki - Strugi
- nr 4133W na trasie Strzyżew – Szczytno – Chrzczany - Skotniki

Natomiast łączna długość dróg gminnych wynosi 153 km. Część dróg ma nawierzchnię żużlową bądź gruntową. Drogi gminne są systematycznie modernizowane, poszerzane, poprawiana jest nawierzchnia, poszerzane pobocza. Stale rośnie też liczba chodników w gminie i długość oświetlenia. Ponieważ część ważnych dróg jest w zarządzie powiatu sochaczewskiego i województwa mazowieckiego

Fot. nr 5 droga gminna

gmina Sochaczew współpracuje z zarządami tych dróg w zakresie remontów, zachowania bezpieczeństwa, utrzymania przystanków.

Wodociągi

Z uwagi na wzrost liczby mieszkańców rośnie też zapotrzebowanie na wodę. Dotychczasowe cztery stacje wodociągowe w Bronisławach, Dachowej, Mokasie i Bogdańcu są już niewystarczające. Dlatego planuje się budowę kolejnej studni głębinowej w Dachowej oraz w Bogdańcu. Zakończono też budowę przepompowni sieci wodociągowej w Czystem. Szczegółowe informacje dotyczące zasobów wody i jej poboru zostały opracowane w „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sochaczew”.

*Fot.nr 6. stacja wodociągowa
w Bogdańcu*

Kanalizacja

W gminie nie ma sieci kanalizacyjnej. Mieszkańców zachęca się do zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków. Jedyna miejscowa oczyszczalnia ścieków znajduje się w Żelazowej Woli i obsługuje obiekty na terenie muzeum i restaurację. W planach jest budowa oczyszczalni ścieków mechaniczno – biologicznych w Żelazowej Woli, w Żukowie, w Kuznocieniu i w Andrzejowie oraz sieci kanalizacyjnej. Przewiduje się odbiór ścieków również z gospodarstw rozproszonych na terenie gminy. Z uwagi na rosnące wymogi prawne dotyczące ochrony środowiska należy spodziewać się w niedalekiej przyszłości konieczności realizacji inwestycji związanych z budową oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej na terenie całej gminy.

Zaopatrzenie w gaz

Od 2009 roku prowadzona jest gazyfikacja gminy Sochaczew. Systematycznie przybywa gospodarstw z dostępem do gazu ziemnego. W 2014 roku z sieci gazowej korzystało 161 mieszkańców (dane GUS). Natomiast większość osób w gminie Sochaczew nadal korzysta z gazu propan – butan z butli gazowych.

Planowanie przestrzenne

Gmina dba o planowanie przestrzenne i racjonalne wykorzystanie obszaru gminy. Zasady zagospodarowania terenów określone zostały w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sochaczew zgodnie z Ustawą o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. Nr 80/2003, poz. 717, z późniejszymi zmianami). Studium wyznacza kierunki przygotowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Mimo, że opracowywane są stale nowe miejscowe plany jest ich za mało by swobodnie zarządzać przestrzenią gminy. Około 20 % powierzchni objęte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Przewiduje się na nich głównie zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę usługową, produkcyjno- usługową czy produkcyjno – składowo – usługową.

Przyjęte kierunki wynikają głównie z istniejących uwarunkowań osadniczych, infrastrukturalnych, przyrodniczych, kulturowych i komunikacyjnych, a także wskazań przyjętych w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Rozwiązania przyjęte w Studium podporządkowują działalności w sferze aktywizacji i przekształceń społeczno – gospodarczych zachowaniu i wzmocnieniu środowiska przyrodniczego i kulturowego. Dążą do zachowania równowagi celów ochronnych, ekologicznych, społecznych i gospodarczych poprzez poprawę stanu i odporności środowiska naturalnego, poprawę ładu przestrzennego gminy, ochronę obiektów i zespołów zabytkowych, kształtowanie gospodarki przestrzennej oraz rozwoju infrastruktury technicznej i ładu komunikacyjnego. Ponadto porządkują lokalizację budownictwa mieszkaniowego i potencjalnych inwestycji gospodarczych na terenach przeznaczonych na inwestycje produkcyjne i usługowe.

Dynamikę w rozwoju planowania przestrzennego obszaru gminy obrazuje poniższe zestawienie, z którego wynika, że corocznie przybywa powierzchni gminy dla których opracowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 2: Planowanie przestrzenne w gminie

Lp.	Pozycja dot. planowania	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Plany zagospodarowania przestrzennego ogółem w szt.	27	27	28	34	37	37
2.	Plany sporządzone na podstawie ustawy z 2003 roku	13	13	14	20	22	22
3.	Powierzchnia gminy objęta planami zagospodarowania przestrzennego ogółem w ha	11132,1	11132,1	1158	150	1601	1601
4.	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami na podstawie ustawy z 2003 r. w ha	246,1	246,1	272	612	713	713
5.	Łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nierolnicze w ha	1132,1	1132,1	1158	1496	1597	1597
6.	Łączna powierzchnia gruntów leśnych, dla których zmieniono w planach przeznaczenie na cele nieleśne w ha	0	0	0	1	1	1

Źródło: UG Sochaczew

Ubywa natomiast co roku terenów rolniczych i leśnych, które przeznacza się na cele nierolnicze. Wynika to z rosnącego zainteresowania ludzi osadnictwem poza miastem Sochaczewem i zakładaniem działalności gospodarczej. Od 2010 do 2014 roku możemy zaobserwować stały wzrost wskaźników, a od 2015 roku jest wyraźny spadek dynamik inwestycyjnej co może być spowodowane

kryzysem gospodarczym. Szczególnie widoczne jest to przy analizie decyzji o pozwoleniu na budowę na cele usługowe. W ciągu ostatniego roku odnotowano spadek o 45%. Udział powierzchni objętej planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem jest w gminie niższy (17,5%) niż średnia dla województwa i kraju (27,9%).

W ciągu ostatnich 6 lat wydano 213 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, 1013 decyzji o warunkach zabudowy, a w tym najwięcej dotyczących budownictwa jednorodzinnego, które stanowiły ponad 82% wszystkich wydanych decyzji o warunkach zabudowy.

Tabela nr 3: Decyzje dot. ustalenia lokalizacji inwestycji na terenie gminy Sochaczew

Lp.	Decyzje	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	39	30	45	39	33	27
2.	Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	174	165	130	121	230	193
3.	Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	0	0	0	0	0	0
4.	Decyzje dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	142	130	110	99	195	160
5.	Decyzje dotyczące zabudowy usługowej	3	12	3	7	20	9
6.	Decyzje dotyczące inne zabudowy	29	23	17	15	15	24

Źródło: UG Sochaczew

5. Środowisko (przyroda, ochrona środowiska, zagospodarowanie odpadów, odnawialne źródła energii)

Środowisko przyrodnicze

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy stanowi część wielkiego makroregionu nizin środkowej Polski zwanego „krajną wielkich dolin” i wchodzi w skład Równiny Łowicko-Błońskiej.

Podstawowe znaczenie dla budowy geologicznej i współczesnej rzeźby gminy ma okres czwartorzędowy. Zlodowacenie środkowopolskie pozostawiło tu zwartą pokrywę piasków, pasków gliniastych, żwirów i glin zwałowych o miąższości kilkudziesięciu metrów, co ma wpływ na rolnictwo i strukturę upraw na terenie gminy. Przeważająca część obszaru gminy posiada rzeźbę ukształtowaną podczas zlodowacenia środkowopolskiego. W krajobrazie gminy dominują monotonne, równinne lub lekko faliste powierzchnie zdenudowanej wysoczyzny morenowej. Pewnym urozmaicheniem rzeźby są doliny rzeczne z wyraźnie zaznaczonymi stokami. Dotyczy to przede wszystkim doliny rzeki Bzury i Pisi. Oprócz rzek przez teren gminy przepływają strumienie, jest też szereg kanałów melioracyjnych i małych stawów. Stanowią one ważne źródło zaopatrzenia roślin i zwierząt w wodę i mają wpływ na rodzaj flory porastającej brzegi rzek, strumieni i kanałów oraz stawów.

Fot.nr 7. Drzewo ścięte przez bobry, dolina Pisi

Fot.nr 8. Las prywatny, Zosin

Lasy

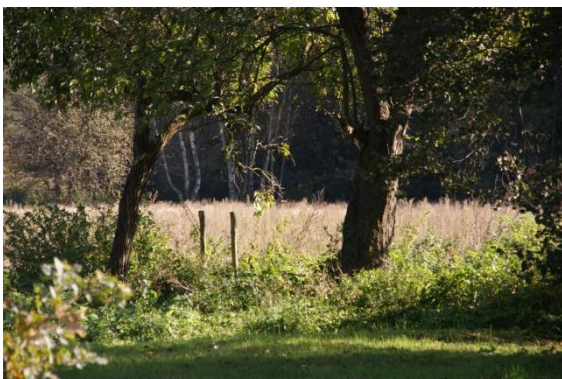
zajmują w gminie zaledwie 4,9% powierzchni (dane GUS, 2014) i jest to znacznie mniej niż średnia woj. mazowieckiego, która wynosi 23,1%. Niemniej w 2005 roku lasy występowały na obszarze 343 ha, a obecnie zajmują już 452 ha powierzchni gminy. Jeśli chodzi o środowisko przyrodnicze teren gminy będący w zasięgu Krainy Mazowiecko-Podlaskiej jest ubogi pod względem liczby gatunków drzew tworzących drzewostany. Obszar ten znajduje się poza naturalnym zasięgiem buka, jodły, świerka i jawora. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są tu: sosna zwyczajna, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, olsza czarna i brzoza brodawkowa. W wielu miejscach na terenie gminy spotkać można często wśród pól zagajniki sosnowe oraz laski brzozowe. Są to zbiorowiska powstałe na skutek zalesień gruntów porolnych lub też w wyniku naturalnej sukcesji lasu na nieużytkach. Urozmaiceniem rolniczego krajobrazu gminy są też zarośla śródpolne złożone z tarniny, dzikich róż, głogów, jeżyn, brzozy, dzikiego bzu czarnego.

Obecnie teren gminy to obszar o typowo rolniczym krajobrazie, w którym zdecydowanie przeważa roślinność antropogeniczna. Duże znaczenie dla kształtowania współczesnej flory gminy

Fot. nr 9. Pola uprawne

ma przede wszystkim intensyfikacja produkcji rolnej oraz rozwój osiedli i szlaków komunikacyjnych co wpływa na występowanie roślin synantropijnych, które cechuje duża żywotność i ekspansywność. Są to rośliny związane z siedliskami tworzonymi przez człowieka takie jak komosa biała, rdest ptasi, uczepek, babka, pokrzywa, bieluń, łopian, lulek czarny czy konopie. Utrzymanie tych naturalnych siedlisk jest ważne dla zachowania bioróżnorodności w gminie i jednym z zadań jakie gmina będzie realizowała to informowanie mieszkańców o cennych gatunkach roślin i zwierząt jakie występują w gminie oraz o znaczeniu jakie ma to dla zachowania środowiska naturalnego dla mieszkańców oraz dla przyszłych pokoleń.

Fot. nr. 10 i nr 11 Obszary leśne na terenie gminy Sochaczew

Fauna występująca na terenie gminy to gatunki pospolite na całym obszarze Niżu Polskiego. Ssaki kopytne reprezentowane są głównie przez sarnę. W ostatnich latach zwiększyła się populacja dzików. Z ssaków drapieżnych spotkać można lisa, kunę domową, tchórza, łasicę. Ssaki owadożerne reprezentowane są przez jeża, kreta oraz ryjówki. Najliczniejszą grupę ssaków stanowią gryzonie: mysz polna, nornik zwyczajny i nornik bury spotykane na polach i łąkach. Z ssaków ziemnowodnych wymienić należy bobra, którego populacja znacznie wzrosła z uwagi na objęcie ochroną tego gatunku. Otwarte tereny zasiedla zając szarak. Spotkać tu można wreszcie kilka gatunków nietoperzy.

Dość bogata jest ornitofauna gminy. Mozaika pól, łąk, niewielkich lasów, kęp zarośli i zagajników stwarza dogodne warunki gniazdowania dla wielu gatunków drobnego ptactwa śpiewającego. Tereny otwarte zamieszkują przedstawiciele kuraków – bażant i kuropatwa. Z ptaków drapieżnych zaobserwować tu można takie gatunki jak: mysołów zwyczajny, jastrząb gołębiarz, krogulec. Bogata jest awifauna związana z osiedlami ludzkimi, czyli ptaki synantropijne. Można tu wymienić jaskółkę dymówkę, kopciuszka, sierpówkę, dzierlatkę, wróbla domowego i mazurka, kawkę, gawrona, srokę, szpaka, bociana białego. Płazy i gady reprezentowane są przez takie gatunki jak: żaba trawna, żaba wodna, ropuchy szara i zielona, rzekotka, traszka zwyczajna, jaszczurka zwinka, padalec, zaskroniec. W wodach Bzury i Pisi, których czystość ulega systematycznej poprawie spotyka się coraz więcej gatunków ryb, m. in. płoć, leszcza, krąpia, karasia, klenia, okonia, szczupaka, suma, jazia.

Najbardziej zróżnicowanym elementem fauny gminy są owady i inne bezkręgowce. One to swoją liczebnością przewyższają wszystkie inne gatunki zwierząt występujące na tym obszarze. Mają także duże znaczenie gospodarcze na tym typowo rolniczym terenie. Najliczniej reprezentowane i najlepiej poznane są owady z rzędu muchówek, błonkówek, chrząszczy i motyli.

W gminie nie występują tereny chronione. Są natomiast pomniki przyrody. Na uwagę zasługuje aleja zabytkowa, która prowadzi od strony Sochaczewa wzdłuż drogi do Żelazowej Woli. Wiek niektórych z drzew szacuje się nawet do 190 lat. Inne drzewa chronione rosną w parku na terenie muzeum w Żelazowej Woli, w parku w Kożuszkach - Parcel, w Bielicach, w Jeżówce i w Żdźdarowie.

Wody powierzchniowe

Fot. nr 12. Rzeka Bzura

Głównym ciekim wodnym na terenie gminy jest rzeka Bzura płynąca z południowego zachodu na północny wschód. Długość rzeki wynosi 166 km, powierzchnia dorzecza 7787 km². Spadek w górnym biegu wynosi 2,0‰, w biegu dolnym 0,3‰. Najwyższe stany wody na Bzurze obserwowane są najczęściej w okresie wiosennym. Średni przepływ odnotowany w Sochaczewie wynosi około 21 m³/s. Obserwuje się stałą poprawę jakości wody, niemniej jakość oceniana u ujścia rzeki do Wisły w Wyszogrodzie jest jako zła. Główne zanieczyszczenia Bzury na terenie gminy to ścieki z Sochaczewa i dopływ Utraty. W wodzie stwierdza się zawartość elementów biologicznych w klasie III – co określa się jako stan ekologiczny umiarkowany, natomiast stan chemiczny jako średni (wg danych WIOŚ w Warszawie – monitoring rzek 2010-2014). Na terenie gminy są jeszcze dopływy Bzury, z czego największe to Pisia i Utrata. Ponadto do Bzury wpływa też szereg strumieni i wód z rowów melioracyjnych. Jednym ze źródeł zanieczyszczeń wód są nawozy i środki ochrony roślin, które spływają z pól uprawianych w gminie. Niemniej z uwagi na zmiany w technologii uprawy, stosowania nowych nawozów ilość zanieczyszczeń spowodowanych produkcją rolniczą systematycznie się zmniejsza.

Gleby

Gleby występujące na terenie gminy to gleby bielcowe, pyłowe i brunatne, które wykształciły się na podłożu osadów czwartorzędowych i są typowe dla terenu Mazowsza. Tworzyły się z glin zawałowych lekkich oraz piasków leżących na glinach. Wzdłuż rzek natomiast występują mady rzeczne, pochodzenia aluwialnego utworzone z piasków, glin, pyłów i ilów rzecznych oraz gleby hydromorficzne (glejowe wytworzone z torfów wysokich i niskich). Tereny na których prowadzi się produkcję rolniczą zajmują 7 364 ha, w tym grunty orne 6036 ha, sady 241 ha, łąki 166 ha i pastwiska 509 ha (*dane GUS, 2014*).

Łąki są położone na glebach przeważnie mineralnych, choć ich część jest położona na glebach płytkich torfowych i murszowych. Ilość łąk nie jest znacząca w gminie, ale z punktu rozwoju turystyki rowerowej i pieszej ma ważne walory krajobrazowe.

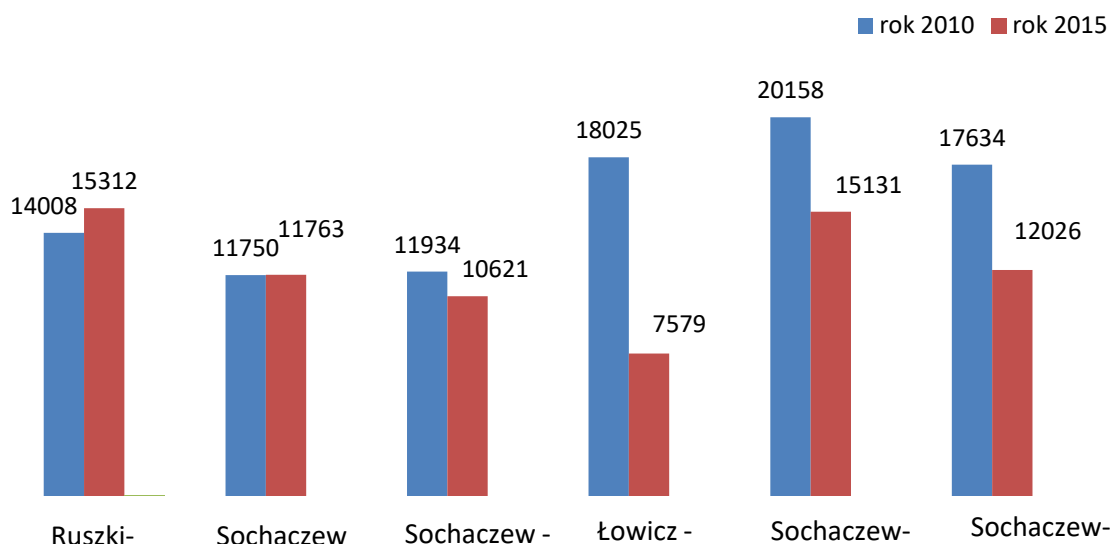
Ochrona środowiska

Powietrze

Na zanieczyszczenie powietrza w gminie jak i natężenie hałasu ma duży wpływ liczba poruszających się pojazdów. Wybudowanie obwodnicy Sochaczewa jak i otwarcie autostrady A2 wpłynęło znacznie na obniżenie liczby samochodów przejeżdżających przez gminę jak i poziom emisji CO₂ do atmosfery. Potwierdziły to badania natężenia ruchu na drogach krajowych prowadzone systematycznie przez Krajową Dyрекcję Dróg i Autostrad. Porównując wyniki badania z 2010 i z 2015 roku na tych samych odcinkach dróg wynika, że poziom natężenia ruchu na trasie Łowicz – Sochaczew spadł o 58%, a na obwodnicy Sochaczewa obniżył się o 25%.

Wykres nr 6

Analiza porównawcza natężenia ruchu pojazdów na drogach krajowych na terenie gminy Sochaczew w latach 2010 i 2015

Źródło: dane KDDiA

Na wielkość emisji CO₂ ma też wpływ rodzaj stosowanego ogrzewania budynków i produkcja w zakładach znajdujących się na terenie gminy. Większość budynków ogrzewana jest węglem co rzutuje na wielkość emisji i jakość powietrza. Gmina Sochaczew znajduje się na obszarze objętym ryzykiem przekroczenia norm jakości powietrza wg danych z 2015 roku (WIOŚ, 2015). Aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza opracowano Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2022. Zakłada on, że wdrożenie Planu spowoduje roczne oszczędności w gminie rzędu 30.073,47 MWh/rok energii, co stanowi zmniejszenie o 3,92% energii w stosunku do roku 2015. Emisja dwutlenku węgla zostanie zmniejszona o 10.787,33 MgCO₂/rok, jest to redukcja 5,09% w odniesieniu do roku bazowego. Zaś udział odnawialnych źródeł energii zwiększy się o 3.421,96 MWh/rok co stanowi 22,13% wzrostu w stosunku do roku 2015.

W gminie przygotowywany jest projekt, którego celem jest ograniczenie zanieczyszczenia środowiska poprzez wykorzystanie nowych technologii ograniczających emisję dwutlenku węgla. Wdrożenie programu powinno wpłynąć na lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów i przyczynić się do upowszechnienia nowoczesnych rozwiązań wśród mieszkańców gminy Sochaczew.

Woda

Obserwuje się corocznie występowanie okresów suszy. Gmina Sochaczew znajduje się na obszarze o niskich opadach (średniorocznie 500-550 mm). Stale też maleją zasoby wód podziemnych. Jednocześnie następuje intensyfikacja produkcji ogrodnictwa, nawadnianie pól i wzrost osadnictwa co rzutuje na coraz większe zapotrzebowanie na wodę. Dlatego gmina powinna nie tylko czynić starania w celu zabezpieczenia mieszkańcom dostępu do wody na cele mieszkaniowe i produkcyjne, ale prowadzić też akcję edukacyjną i informacyjną dotyczącą racjonalnego wykorzystania zasobów wody w gminie.

Zagospodarowanie odpadów

W gminie dużą wagę przykładą do dbałości o środowisko naturalne. Wdrożono serwis internetowy dla mieszkańców związany z gospodarką odpadami komunalnymi. System ten pozwala na: sprawdzenia statusu deklaracji, pobrania indywidualnego numeru rachunku bankowego do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sprawdzenie aktualnego salda konta, aktywowania powiadomień sms lub e-mail o terminach odbioru odpadów, dostępu do aktualnych harmonogramów oraz wszelkich dodatkowych informacji o organizowanych zbiórkach odpadów. Gmina corocznie opracowuje analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Celem analizy jest

weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami. Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu, a w tym: koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, koszty tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz koszty obsługi administracyjnej systemu.

Fot. nr 13. Segregacja odpadów w gminie Sochaczew

Prowadzona jest zbiórka następujących odpadów: odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (2 x do roku), baterie i akumulatory, odpady budowlane i remontowe odbierane przez firmę wykonującą usługę bezpośrednio z nieruchomości, na podstawie zgłoszenia mieszkańca oraz odpady zielone odbierane co miesiąc od maja do października. W gminie są też wyznaczone punkty odbioru baterii, akumulatorów i przeterminowanych leków, których zbieraniem zajmują się wyspecjalizowane firmy.

Z gminy systematycznie usuwany jest azbest. Opracowany został program usuwania azbestu, który pozwala na ubieganie się o dofinansowanie wymiany pokrycia dachu z eternitu na inny materiał (blacha, dachówka, papa itp.) z Funduszu Ochrony Środowiska. Gmina będzie zabiegała o wykonanie w całości programu i utylizacji azbestu poza terenem gminy.

Odnawialne źródła energii

Pozyskiwanie energii z innych źródeł niż tradycyjne: węgiel, drewno, ropa i gaz może wpłynąć korzystnie na ochronę środowiska naturalnego, a także przyczynić się do mniejszych kosztów funkcjonowania dla przedsiębiorcy czy gospodarstwa rodzinnego. Ponadto wykorzystanie innych możliwości takich jak pozyskanie energii ze słońca lub wiatru, z ziemi pozwala na ograniczenie emisji dwutlenku węgla. Polska zobowiązała się jako kraj członkowski w UE do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza. Żeby spełnić wymagania jakie zostały nałożone na samorządy, gmina opracowała plan ograniczenia emisji CO₂ i przeanalizowała możliwości zastosowania różnych technologii pozyskania energii ze źródeł odnawialnych na terenie gminy. Jak wynika z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew istnieją dobre warunki do wykorzystania energii słonecznej. Stopień nasłonecznienia i poziom promieniowania słonecznego jest wystarczający do montowania kolektorów słonecznych (paneli fotowoltaicznych i paneli słonecznych) i przetwarzanie energii słonecznej na elektryczną. Są też warunki do pozyskiwania energii z biomasy. Jednak gęstość zaludnienia i zabudowy w gminie nie sprzyja zastosowaniu tego typu technologii. Możliwa jest natomiast wymiana piecy opalanych węglem na opalane pelletem, co ograniczy zanieczyszczenie powietrza.

Gmina położona jest w strefie o dobrych warunkach wietrznych. Teoretycznie są w związku z tym możliwości do zakładania farm wiatrowych. Niemniej nowe przepisy prawne uniemożliwiają zastosowanie tej technologii. Jest zbyt gęsta zabudowa i zachowanie wymaganej odległości od budynków mieszkalnych wyklucza montaż wiatraków na terenie gminy. Nie ma też warunków do pozyskania energii z wody. Nie występują tu większe ciek wodne z takim nurtem i spadkami by można było instalować elektrownie wodne.

Są natomiast możliwości wykorzystania energii geotermalnej i można montować pompy ciepła. Podsumowując należy stwierdzić, że są warunki do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a w tym przede wszystkim energii słonecznej i energii geotermalnej dlatego należałoby się skupić na tych dwóch źródłach i promować je jako najkorzystniejsze rozwiązania dla pozyskania energii elektrycznej dla potrzeb przedsiębiorstw, samorządu (budynków publicznych), oświetlenia ulic oraz stosowania w budownictwie mieszkaniowym.

6. Społeczeństwo (ludność, opieka zdrowotna, opieka społeczna, kapitał społeczny)

Na terenie gminy Sochaczew mieszka obecnie (2015r.) 10491 osób co stanowi 12,3% mieszkańców powiatu sochaczewskiego i 21,8% mieszkańców gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu. Na terenach wiejskich w powiecie zamieszkuje 48065 osób, a w miastach 27 102 osoby. Liczba mieszkańców miasta Sochaczew zmniejsza się, a liczba mieszkańców gminy otaczającej miasto wzrasta. Nie ma zdecydowanej większości kobiet lub mężczyzn i równowaga ta utrzymuje się od kilku lat. Obserwujemy natomiast w gminie stały wzrost liczby mieszkańców. W ciągu ostatnich 15 lat co roku przybywa 1,1 -1,2% ludności. Od 2010 roku liczba mieszkańców w gminie zwiększyła się o 2278 osób.

Tabela nr 4: Ludność na terenie gminy Sochaczew w latach 2013-2015 i porównanie do 2010 roku

Lp.	Kategoria	lata			
		2010	2013	2014	2015
1.	mężczyźni	4 090	5 119	5 200	5 259
2.	kobiety	4 123	5 134	5 166	5 232
3.	ogółem mieszkańcy	8 213	10 253	10 366	10 491
4.	Powiat sochaczewski	84 860	85 155	85 100	85 167

Źródło danych: GUS

Na stały przyrost mieszkańców ma wpływ przede wszystkim jej położenie. Bliskość miasta i korzystna komunikacja sprzyjają osadnictwu. Rodzi to wiele wyzwań którym musi sprostać gmina jak potrzeba nowych terenów uzbrojonych dla budownictwa jednorodzinnego, modernizacja lub budowa dróg, chodników, zapewnienie miejsc w szkołach, opieki zdrowotnej i wielu innych. Liczba urodzeń na 1000 mieszkańców w gminie wynosi 10,5 i nie odbiega od średniej w powiecie (10,9) (dane za 2015 r.). Natomiast zagęszczenie wzrasta i wskaźnik liczby ludności na 1 km² rośnie co roku. W 2015 roku wskaźnik wynosił 115.

Wykres nr 7

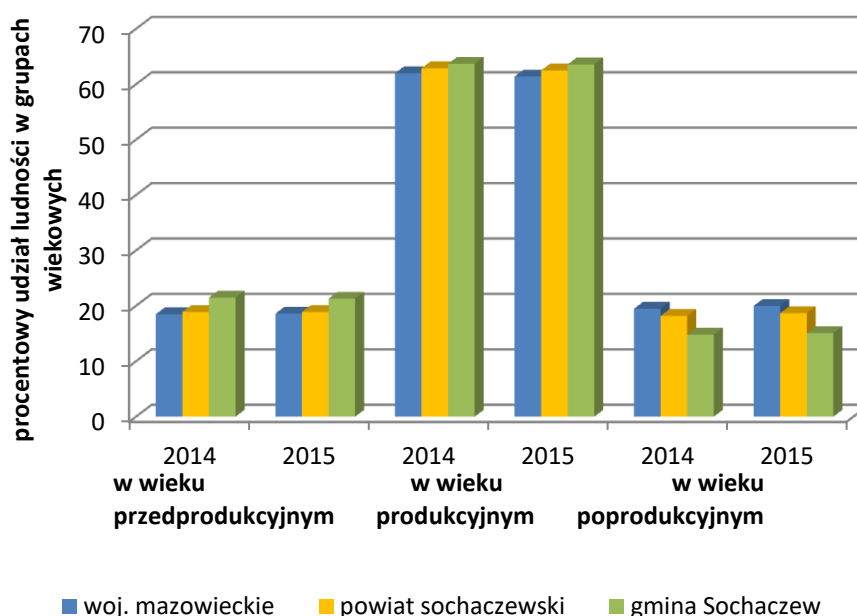

Źródło danych: GUS

Na rozwój obszaru będzie miała wpływ struktura wiekowa mieszkańców. W gminie Sochaczew jest wyraźna przewaga mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, procentowo większa niż w powiecie sochaczewskim i województwie mazowieckim . Jest to korzystna proporcja i świadczy o rosnącym potencjale gminy, mogącym mieć korzystny wpływ na przyszłość obszaru . Ludność w wieku produkcyjnym stanowi obecnie 63%, a w wieku przedprodukcyjnym, 21%. Natomiast w wieku poprodukcyjnym jest 15% mieszkańców. Należy wziąć jednak pod uwagę, że duża grupa ludności w wieku produkcyjnym teraz, to terażniejsi korzyści. W kolejnych latach ta proporcja

będzie się zmniejszać na rzecz zwiększenia liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Gmina powinna uwzględnić w swoich działaniach projekty na rzecz ludzi starszych.

Wykres nr 8: Procentowy udział ludności w grupach wiekowych gminy Sochaczew w porównaniu do powiatu sochaczewskiego i województwa mazowieckiego w latach 2014-2015

Źródło: dane GUS

Opieka zdrowotna

Ponieważ miasto Sochaczew graniczy z gminą Sochaczew, mieszkańcy mają ułatwiony dostęp do wielu lekarzy specjalistów. Na terenie miasta jest też szpital miejski, laboratoria, gabinety dentystyczne, poradnia rehabilitacyjna oraz kilkanaście aptek. Podstawową opiekę medyczną zapewniają lekarze rodzinni przyjmujący pacjentów na terenie gminy. Usługi dodatkowe zapewniają specjaliści z Sochaczewa i Warszawy.

Opieka społeczna

Za wykonanie zadań związanych z opieką społeczną odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem funkcjonowania ośrodka jest zapewnienie pomocy ludziom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, długotrwale niezdolnym do pracy, chorym i niepełnosprawnym. Obejmuje opieką osoby w podeszłym wieku, dzieci z rodzin z różnymi dysfunkcjami. Mieszkańcy niepełnosprawni potrzebujący opieki korzystają z domu dziennego pobytu prowadzonego w Sochaczewie. Główne formy pomocy na które mogą liczyć osoby potrzebujące wsparcia, to wypłata świadczeń pieniężnych w formie zasiłków i pomoc w kontynuowaniu nauki. Można otrzymać też świadczenia niepieniężne w postaci pomocy rzeczowej, żywienia, ubrania, opłaty składek na ubezpieczenie społeczne, usług opiekuńczych, opłaty pobytu w domu pomocy społecznej. Ponadto GOPS w Sochaczewie zajmuje się przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń rodzinnych, prowadzeniem postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i wypłacaniem świadczeń z tego funduszu. Dla skoordynowania działań

Gmina opracowała „Gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych w gminie Sochaczew 2014-2020” w której określiła główne cele strategiczne takie jak tworzenie sprzyjających warunków na rzecz pomocy dziecku, dorastającej młodzieży oraz zapobieganiu wykluczeniu społecznemu rodziny na terenie gminy, działania na rzecz ograniczenia bezrobocia, zwalczania problemów alkoholowych, pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w celu poprawy jakości życia oraz rozwijanie usług opiekuńczych. Od 2016 roku wypłacane są też środki dla rodzin z dziećmi z programu 500+.

Fot. nr 14. Wycieczka edukacyjna dla dzieci do Bolimowa

Gmina dużą wagę przykładła do aktywizacji mieszkańców, a w tym osób starszych. Co roku organizowane są z programy, których zadaniem jest integracja mieszkańców i promowanie inicjatyw podejmowanych przez poszczególne sołectwa.

Dużym powodzeniem cieszą się pikniki organizowane w okresie wiosennym i letnim

Fot. nr 15. Piknik dla seniorów

7. Edukacja

Rosnąca liczba mieszkańców to też większe potrzeby edukacyjne. Na terenie gminy są 4 szkoły podstawowe w Feliksowie, w Gawłowie, w Mokasie, w Żukowie, gimnazjum w Wymysłowie oraz dwa zespoły szkół w Kątach i w Wyczółkach. Ponadto w 6 placówkach prowadzona jest opieka przedszkolna: w Szkole Podstawowej w Feliksowie, w Gawłowie, w Mokasie, w Żukowie oraz w Zespole Szkół w Kątach i w Wyczółkach. W 2015 roku do szkół na terenie gminy uczęszczało łącznie 1163 dzieci, liczba ta zwiększyła się w stosunku do 2010 roku o 11,3%. Zatrudnienie nauczycieli w tym czasie wynosiło 128,76 etatów. Natomiast obsługi administracyjnej było 59,54 etaty.

Tabela nr 5: Liczba uczniów w szkołach (bez oddziałów przedszkolnych)

Lp.	Nazwa szkoły	Rok szkolny				
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
1	Gimnazjum w Wymysłowie	99	109	93	84	79
2	Szkoła Podstawowa w Feliksowie	124	117	122	112	118
3	Szkoła Podstawowa w Gawłowie	81	85	89	93	103
4	Szkoła Podstawowa w Mokasie	48	45	50	47	51
5	Szkoła Podstawowa w Żukowie	104	105	106	106	120
6	Zespół Szkół w Kątach	335	345	373	366	396
7	Zespół Szkół w Wyczółkach	103	103	104	96	100
	Razem	894	909	937	904	967

Źródło danych: Urząd Gminy Sochaczew

Tabela nr 6: Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną

Lp.	Nazwa placówki	Rok szkolny				
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
1	Szkoła Podstawowa w Feliksowie	21	26	30	35	29
2	Szkoła Podstawowa w Gawłowie	28	21	22	24	24
3	Szkoła Podstawowa w Mokasie	11	17	14	12	15
4	Szkoła Podstawowa w Żukowie	20	33	37	42	38
5	Zespół Szkół w Kątach	32	46	43	69	58
6	Zespół Szkół w Wyczółkach	21	22	29	32	32
	Razem	133	165	175	214	196

Źródło danych: Urząd Gminy Sochaczew

Zestawienie liczby uczniów w poszczególnych szkołach pokazuje zmienną tendencję w różnych placówkach. Są szkoły, gdzie liczba uczniów się zmniejsza i takie gdzie liczba uczniów rośnie. Zróżnicowanie związane jest z odmienną sytuacją demograficzną na terenie gminy. Zmiany te powinny być brane pod uwagę przy planach wieloletnich rozwoju gminy.

Stołówki są tylko w trzech szkołach: w Zespole Szkół w Kątach, w Szkole Podstawowej w Żukowie oraz w Zespole Szkół w Wyczółkach. Więcej jest świetlic, gdzie dzieci mogą przebywać po zajęciach szkolnych. Świetlice są w Szkole Podstawowej w Gawłowie, w Szkole Podstawowej w Feliksowie, w Szkole Podstawowej w Żukowie, w Zespole Szkół w Wyczółkach, w Zespole Szkół w Kątach oraz w Gimnazjum w Wymysłowie. Gmina stara się też o systematyczne podnoszenie jakości pracy

oddziałów przedszkolnych dostosowując je do potrzeb dzieci w wieku od 3 do 6 lat poprzez zakup nowego wyposażenia ułatwiającego prowadzenie zajęć z dziećmi jak i zakładanie i wyposażanie zewnętrznych placów zabaw. Gmina stara się zapewnić dzieciom i młodzieży dobre warunki do nauki, dlatego oprócz starań o budynki i jakość nauczania przyznaje też i to już od dziesięciu lat, stypendia. W 2015 roku stypendia za osiągnięcia naukowe i sportowe otrzymało 136 uczniów. Najuboższe dzieci w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dostają też wyprawki szkolne. W 2015 roku przyznano ich 84. Ponieważ gmina przykładą dużą wagę do aktywności sportowej uczniów popierane są działania, które poprawiałyby kondycję młodych mieszkańców gminy. Na terenie gminy jest sześć hal sportowych, które stanowią dobre zaplecze do rozwijania różnych zajęć sportowych przez uczniów. W Kątach jest kompleks sportowy „Orlik”, a w Wymysłowie przy gimnazjum nowoczesne boisko wielofunkcyjne. Oba obiekty są wykorzystywane nie tylko przez uczniów, ale również innych mieszkańców gminy. Gmina przyznaje stypendia czołowym sportowcom szkół, którzy osiągnęli znaczące sukcesy w rywalizacji międzyszkolnej, powiatowej i wojewódzkiej. Fundatorami nagród jest Rada Gminy.

Fot. nr 16 i 17. Przykładowe boisko i plac zabaw jakie gmina zakłada przy szkołach

Ponadto w szkołach prowadzone są zajęcia pozaszkolne, których zadaniem jest wyrównywanie szans edukacyjnych. Gmina stara się pozyskać środki na te działania ze źródeł zewnętrznych. Realizuje projekty, które umożliwiają prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających uzdolnienia (np. zajęcia teatralne, dziennikarskie i inne) i kluczowe kompetencje (z języka angielskiego, z matematyki). Planowana od 2016 roku reforma oświaty, która zakłada likwidację gimnazjów i wydłużenie nauczania w szkołach podstawowych może spowodować znaczące zmiany w liczbie uczniów, którzy będą uczęszczali do poszczególnych szkół podstawowych w gminie i odpływ części uczniów do szkół średnich w miastach.

Niemniej w trakcie realizacji jest rozbudowa Zespołu Szkół w Kątach w celu poprawy warunków lokalowych oraz w planie jest rozbudowa Szkoły Podstawowej w Feliksowie.

8. Kultura i dziedzictwo

Najważniejszym elementem dziedzictwa kulturowego gminy Sochaczew jest dwór i park w Żelazowej Woli, gdzie mieści się Muzeum Fryderyka Chopina. Dwór w XIX wieku był oficyną należącą do rodziny Skarbków i w 1928 roku został wykupiony przez miłośników muzyki chopinowskiej. Co roku na terenie muzeum odbywają się koncerty chopinowskie z udziałem znanych artystów z Polski i z zagranicy. Obok muzeum znajduje się parking i restauracja. Brakuje jednak ciekawych atrakcji, które przytrzymałyby turystów na dłużej, czy pozwoliłyby na lepszą promocję Żelazowej Woli. Miejsce

to można uznać za „niewykorzystany potencjał” gminy. Jest tu za mały parking, oprócz muzeum nie ma innych atrakcji dla turystów. Na pozostałym obszarze nie występują cenne obiekty i zabytki. Zachowały się niektóre dwory i zabudowania podworskie głównie z XIX wieku oraz niektóre parki przy dworach i pomniki przyrody. Możemy tu wymienić dwór w Kożuszkach, w Kuznociu, w Żdżarowie i w Żukowie. Natomiast parki ze starodrzewami zachowały się w w Bielicach, Jeżówce, Kątach, Kożuszkach - Parcel, Kuznociu, Żdżarowie, Żelazowej Woli, Żukowie. Stanowiły one piękną oprawę dla dworów drewnianych i murowanych. Na uwagę zasługują aleje dojazdowe, które na Mazowszu obsadzone były lipami, grabami, kasztanowcami. Parki przez wiele lat pielęgnowane i dobrze utrzymywane przez kolejnych właścicieli dworów zostały zaniedbane i zniszczone po II wojnie światowej. Do dzisiaj zachowały się układy architektoniczne i pojedyncze egzemplarze drzew, które wpisano do rejestru zabytków przyrody.

Fot. nr. 18 Kapliczka przydrożna

Fot. nr. 19. Wejście do Muzeum F. Chopina w Żelazowej Woli

Do zasobów historycznych obszaru należą też pamiątki z okresu I i II wojny światowej. Obszar wzdłuż Bzury był ważnym strategicznie terenem w obydwu wojnach. Toczyły się tu walki w których ginęło wielu żołnierzy polskich, niemieckich i rosyjskich. Zachowały się zbiorowe mogiły, które możemy spotkać w różnych częściach gminy. Pamiątki z tego okresu zostały zgromadzone w Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą w Sochaczewie. Na dziedzictwo kulturowe obszaru składa się też tradycja i obrzędy jakie zachowały się jeszcze we wsiach, głównie związane ze świętami religijnymi. Obchodzone są uroczyscie Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia, organizowane są uroczyste procesje w Boże Ciało i dożynki. Natomiast w szkołach obchodzi się święta państwowe, organizuje przedstawienia, apele na których śpiewane są pieśni patriotyczne, recytowane wiersze i organizowane występy teatralne. Ich celem jest rozbudzanie patriotyzmu u młodzieży i uczenia szacunku do historii. Dzieci i młodzież zachęca się również do organizowania wydarzeń na rzecz innych mieszkańców takich jak Dzień Matki, Dzień Dziadka i Babci, Dzień Kobiet, Dzień Nauczyciela i inne. Ich celem jest utrwalanie postaw prorodzinnych i prospołecznych wśród młodego pokolenia, a także uczenie szacunku dla ludzi starszych. Brakuje jednak zespołów ludowych, które kultywowałyby muzykę i taniec ludowy Mazowsza oraz domu kultury, który zajmowałby się promocją tych wszystkich miejsc i budynków, które składają się na dziedzictwo kulturowe obszaru. W gminie planuje się budowę świetlicy gminnej w Żukowie oraz adaptację budynku strażnicy OSP w Żdżarowie na potrzeby świetlicy wiejskiej. Pozwoli to na lepszą aktywizację mieszkańców i wykorzystanie potencjału obu miejsc do tworzenia lokalnych ośrodków propagowania kultury, zachowania dziedzictwa lokalnego, tradycji i obrzędów.

9. Turystyka i sport

Gmina Sochaczew jest doskonałym miejscem do wypoczynku weekendowego. Na terenie gminy najcenniejszym obiektem turystycznym jest jak opisano to w rozdziale powyżej Żelazowa Wola, miejsce urodzenia wybitnego pianisty i kompozytora Fryderyka Chopina. Muzeum Fryderyka Chopina, przyjmuje corocznie kilkaset tysięcy gości. Na terenie parku organizowane są w okresie letnim koncerty, na które zapraszani są artyści z całego świata. Muzeum było kilka lat temu remontowane. Odnowiono park i zadbano o nowe nasadzenia. Wprowadzono nowoczesny system przewodnika turystycznego, który pozwala na zwiedzanie muzeum i parku z audio przewodnikiem. Założono nagłośnienie, które pozwala na słuchanie muzyki z różnych miejsc w parku. Ciekawie zagospodarowano rzekę Utratę i wybudowano muszlę koncertową. Przed obiektem jest parking oraz kilka stoisk z pamiątkami dla turystów. Usługi gastronomiczne świadczą dwie restauracje. Słabością tego miejsca jest uboga oferta turystyczna. Nie ma oznakowanych tras turystycznych z infrastrukturą (parkingi, wypożyczalnia rowerów, mapy itd.). Nie ma pomysłu na wykorzystanie potencjału Żelazowej Woli do przyciągnięcia większej liczby turystów.

Gmina ma potencjał do rozwoju turystyki rowerowej. Jest dosyć duża sieć dróg i ciekawe krajobrazowo tereny, silnie meandrujące rzeki Bzura, Pisia i Utrata oraz rozproszone obszary lasów, głównie prywatnych. W części strategii gdzie opisano zasoby przyrodnicze znajdziemy wiele informacji o faunie i florze występującej na terenie gminy. Mimo, że gmina nie może pochwalić się szczególnie cennymi zabytkami, to zachowały się niektóre dwory i budynki gospodarcze oraz parki podworskie, głównie z XIX wieku. Obiekty te są wpisane na listę zabytków konserwatora zabytków i mogą być atrakcją na trasach rowerowych. Gmina wykorzystała swoje członkostwo w LGD Ziemia Chełmońskiego i opracowała trasę Questów dla rowerzystów, by podnieść atrakcyjność obszaru i zachęcić mieszkańców i turystów do poznawania terenu gminy i aktywnego wypoczynku. Brakuje dobrze oznakowanych i opisanych tras rowerowych, przystanków i wypożyczalni rowerów.

W ciągu ostatnich kilku lat rozwinęła się turystyka kajakowa na rzece Bzurze. Powstała przystań w Plecewicach i Sochaczewie. Brakuje ciekawych przystanków i przystani na obszarze gminy Sochaczew. Co roku przybywa turystów i można powiedzieć, że jest to niewykorzystany potencjał, warty zainteresowania.

Mało jest też miejsc do rekreacji i wypoczynku, chociaż Gmina czyni starania, by poprawić tę sytuację. Ostatnio oddano siłownię zewnętrzną w Feliksowie. W swoich ankietach mieszkańcy zwracają na to uwagę. Brakuje placów zabaw, a w gminie przybywa dzieci i młodych ludzi. Rośnie zainteresowanie sportem i poprawą kondycji fizycznej. Modne stały się siłownie zewnętrzne, które mieszkańcy chętnie widzieliby w swoich wsiach.

Fot. nr 20. Plac zabaw dla dzieci przy szkole podstawowej

Dlatego zaplanowano inwestycje, które wychodzą naprzeciw ich oczekiwaniom. W Bielicach i w Kuznociu powstaną place zabaw.

Gmina stworzyła dobre warunki do uprawiania sportów przez dzieci i dorosłych. Przy szkołach są hale sportowe, boiska zewnętrzne. Wspierane są dwa kluby sportowe. Większość budżetu przewidziana dla organizacji pozarządowych kierowana jest właśnie na dofinansowanie aktywności obu klubów.

Mieszkańcy chętnie uczestniczyliby w różnych formach zajęć aktywizujących, zabawach, zawodach, wycieczkach. Jak wynika z przeprowadzonej ankiety oferta ze strony gminy jest bardzo uboga. Niektóre z osób ankietowanych są zainteresowane włączeniem się do działań społecznych, mogliby pomagać też innym osobom potrzebującym wsparcia. Za mało jest jednak wydarzeń i ofert w których mogliby uczestniczyć. Tu widać też niewykorzystany potencjał gminy. Wyjściem mogłoby być wsparcie lokalnych liderów, pomoc przy zakładaniu grup nieformalnych i formalnych, tak by pobudzić mieszkańców do działania i zachęcić do podejmowania ciekawych inicjatyw.

10. Bezpieczeństwo

Za bezpieczeństwo powszechne i porządku publicznego na terenie gminy odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie. Jej podstawowym zadaniem jest zapobieganie przestępstwom i profilaktyka, a także ściganie i wykrywanie sprawców, wzmacnianie pozytywnych wzorców i zachowań, interweniowanie w obliczu patologii i problemów.

Według danych z Komendy Powiatowej Policji w ostatnich dwóch latach (2014-2015) liczba przestępstw zmalała z 191 do 152, w tym przestępstw kryminalnych o 28% (z 131 do 94). Natomiast skala przestępczości w wybranych kategoriach w 2015 roku wyglądała następująco: stwierdzono przypadki 36 kradzieży (spadek o 16% w stosunku do 2014 roku), w tym dokonanych 20 kradzieży z włamaniem, jeden rozbój, cztery przypadki uszkodzenia rzeczy oraz cztery przypadki gdzie stwierdzono uszczerbek na zdrowiu. Ponadto w ostatnich dwóch lat nie zmalała liczba stwierdzonych przypadków przemocy. W 2014 roku były 24 osoby dotknięte przemocą, a w 2015 roku, 23 osoby. W 2014 roku za sprawców przemocy uznano 22 osoby, a w 2015 roku tylko 13 osób. W 2014 roku zatrzymano 70 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, a w 2015 roku 63 osoby. Mimo, że według statystyk liczba przestępstw kryminalnych zmalała, to liczba wypadków i kolizji drogowych już nie. W 2014 roku stwierdzono 135 przypadków kolizji drogowej, a w 2015 roku odnotowano wzrost o ponad 33%. Nadal jest dużo wypadków, w 2015 było ich 18 a rok wcześniej tylko jeden mniej. Mimo, że w 2014 roku stwierdzono 7 wypadków ze skutkiem śmiertelnym, a w 2015 tylko trzy, to rannych osób przybyło z 16 w 2014 roku do 35 w roku następnym. Najczęstszą przyczyną wypadków pozostaje nadal nieostrożna jazda, niedostosowanie prędkości do warunków jazdy (5 przypadków), nieprawidłowo wykonane manewry (3 przypadki), a także nieustąpienie pierwszeństwa (7 przypadków). Tylko w 2015 roku 10 osobom zatrzymano prawo jazdy.

W ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły” drogi wokół pięciu szkół na terenie gminy objęto lustracją. Ponadto w celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym wybrano 4 miejsca, które objęto specjalnym nadzorem. Wszystkie informacje wykorzystane w tym rozdziale pochodzą z Komendy Powiatowej Policji. Ogólnie można powiedzieć, że działania podejmowane przez Policję są skuteczne, a mieszkańcy czują się bezpieczni. Najłabszą stroną pozostają wypadki drogowe i nietrzeźwość kierowców. Dobrym rozwiązaniem wydaje się prowadzenie szerszej akcji profilaktycznej, szczególnie wśród młodych ludzi i zachęcanie do zmiany postaw, większej

odpowiedzialności za innych, przewidywania skutków nieodpowiedzialnych decyzji, w tym prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

O bezpieczeństwo mieszkańców dbają również strażacy. W gminie Sochaczew jest sześć

Fot.nr 21. OSP w Janaszówku

Ochotniczych Straży Pożarnych: w Feliksowie, Janaszówku, na Dachowej, w Mokasie, w Nowych Mostkach i w Wyczółkach. Koordynacją działań OSP zajmuje się Oddział Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Sochaczewie. Ogółem w Ochotniczych Strażach Pożarnych na koniec 2015 było 194 członków, z tego 103 członków posiada uprawnienia tj. wyszkolenie, badania lekarskie do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych. Wśród strażaków są

również kobiety, których było w 2015 roku 29 osób. Ponadto w OSP jest trzech członków wspierających i 19 honorowych. Przy OSP Feliksów, Mokas i Nowe Mostki działają 3 grupy młodzieżowe. Gmina wspiera działania OSP poprzez dofinansowanie remontu budynków, zakup sprzętu i wyposażenia.

11. Zarządzanie w gminie

Zespół pracujący w gminie na rzecz mieszkańców realizuje niezbędne zadania wynikające z ustawy o samorządzie gminnym: stara się spełnić oczekiwania swoich obywateli. Co roku przygotowuje wnioski by pozyskać dodatkowe środki na realizację programów, które podniosą jakość życia mieszkańców i standardy świadczonych usług. Dlatego Urząd Gminy ściśle współpracuje z Mazowieckim Urzędem Marszałkowskim i innymi jednostkami szczebla wojewódzkiego i krajowego, by korzystać z różnych dostępnych funduszy. Dzięki temu w ostatnich latach wybudowano salę gimnastyczną przy Szkole Podstawowej w Żukowie, Orlik i wymieniono ogrzewanie z węglowego na gazowe w Zespole Szkół w Kątach, wybudowano boisko z poliuretanu przy szkole w Wymysłowie, budynek socjalno – sportowy w Feliksowie oraz plac zabaw.

Zainwestowano też w ludzi. Powstała wioska internetowa w Szkole w Mokasie, zorganizowano szereg spotkań integracyjnych dla dorosłych i projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży korzystając z programu PROW 2007-2013 i POKL. W ramach działań promocyjnych udało się wydać mapy turystyczne, postawić tablice informacyjne w miejscach odwiedzanych przez turystów i gości gminy, a także opracować film historyczno – dokumentalno – reklamowy o Gminie Sochaczew. Jest on wykorzystywany podczas wizyt potencjalnych inwestorów i innych osób odwiedzających gminę.

Gmina zaangażowała się w projekty aktywizujące lokalne społeczności. Jest członkiem Lokalnej Grupy Działania Ziemia Chełmońskiego. Dzięki temu mieszkańcy gminy mogli pozyskiwać środki na szereg projektów, integrować się poprzez uczestnictwo w działaniach podejmowanych przez lokalną grupę działania. W nowym okresie programowania na lata 2014-2020 pojawiają się nowe możliwości pozyskania dofinansowania z programu Leader, w tym

Fot. nr 22. Budynek Urzędu Gminy Sochaczew

szczególnie dla przedsiębiorców i dla nowych firm. Wsparcie mogą też pozyskać organizacje pozarządowe z terenu gminy.

Gmina stara się też utrzymywać kontakty międzynarodowe. Współpracuje w tym zakresie z Włochami i z Ukrainą. Wzajemne wizyty pozwalają na poszerzanie wiedzy o tych krajach i zacieśniają dobre stosunki pomiędzy regionami.

O skuteczności i jakości pracy Urzędu gminy mogą świadczyć nagrody jakie gmina otrzymała w ostatnich latach. Są to Gmina Fair Play i Orły Polskiego Samorządu 2015 – Ogólnopolski Plebiscyt na Gminę Roku. Udział w konkursach organizowanych dla samorządów mobilizuje do podnoszenia standardów w obsłudze mieszkańców jest też dobrą promocją gminy na poziomie kraju. Ponadto jest też dobrym sygnałem dla potencjalnych inwestorów i firm zainteresowanych lokalizowaniem działalności gospodarczej na terenie gminy.

Mieszkańcy gminy oczekują sprawnego i efektywnego zarządzania od organów administracji publicznej, a w tym Urzędu Gminy Sochaczew. Dlatego pracownicy Urzędu będą starali się realizować politykę państwa w zakresie podniesienia

Fot. nr. 23. Tablica informacyjna przed UG Sochaczew

skuteczności i efektywności państwa we współpracy z obywatelami.

Cele szczegółowe wyznacza Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2022 i Strategia „Sprawne Państwo”. Zadania skoncentrowane będą na podniesieniu sprawności działania Urzędu Gminy, doskonaleniu i podnoszeniu kwalifikacji pracowników, e- administracji, szerszej współpracy z mieszkańcami poprzez partnerskie współdziałanie, z lokalnymi mediami w celu większej promocji działań w gminie, a także z innymi partnerami w ramach współpracy między samorządowej i międzysektorowej.

Szczególną wagę gmina przywiązuje do wspierania przedsiębiorczości. Lokalizowanie inwestycji w gminie to szansa dla mieszkańców na znalezienie pracy i większe dochody dla gminy. Dlatego planuje się działania na rzecz przedsiębiorców i szerszej współpracy z samorządem.

Fot. nr 24. Restauracja w Żelazowej Woli

Fot. nr 25. Centrum handlowe

V. Analiza uwarunkowań i głównych problemów gminy Sochaczew

Analiza SWOT jest wynikiem szczegółowej diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Sochaczew jak również dyskusji z mieszkańcami podczas warsztatów i spotkań, wywiadów z pracownikami Urzędu Gminy i jednostek podległych. Przy opracowywaniu analizy brano również pod uwagę wyniki badania ankietowego jakie było przeprowadzone w trakcie pracy nad Strategią Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022 wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.

Analiza pozwoliła określić mocne strony gminy, które mogą przyczynić się do jej dalszego rozwoju oraz słabe strony gminy, które są jej ograniczeniami i mogą hamować rozwój. Zidentyfikowano też czynniki zewnętrzne, na które mieszkańcy nie mają wpływu, a które mogą stwarzać szansę na poprawę sytuacji społeczno- gospodarczej i zagrożenia, które mogą przyczynić się do słabej kondycji gminy i mieć negatywne oddziaływanie na jakość życia w gminie i rozwój gospodarczy.

Podczas diagnozowania głównych problemów i identyfikowaniu przyczyn ich występowania wyodrębniono sześć podstawowych obszarów, które będą miały wpływ na jakość funkcjonowania gminy:

Obszar I – potencjał gospodarczy gminy

Obszar II – jakość życia mieszkańców

Obszar III – zachowanie środowiska

Obszar IV – edukacja mieszkańców

Obszar V – potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji

Obszar VI – zarządzanie rozwojem gminy

SZCZEGÓŁOWA ANALIZA SWOT OBSZARU, W TYM OPIS SILNYCH I SŁABYCH STRON GMINY ORAZ MOŻLIWYCH SZANS I ZAGROŻEŃ

Czynniki wewnętrzne mające wpływ na rozwój gminy Sochaczew

Obszar I – potencjał gospodarczy gminy

Silne strony	Słabe strony
• Duża liczba podmiotów gospodarczych, w tym kilka dużych zakładów pracy • Utworzone centrum handlowe w pobliżu Urzędu Gminy Sochaczew • Sprzyjające warunki do prowadzenia działalności gospodarczej • Gmina posiada aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego sprzyjające lokowaniu inwestycji na terenie gminy • Gospodarstwa produkujące żywność ekologiczną • Dobra łączność drogowa z dużymi aglomeracjami (Warszawa, Łódź) • Bliskość autostrady A2 • Bliskość rynku zbytu dla produktów rolnych (owoce, warzywa) –Warszawski Rolno Spożywczy Rynek Hurtowy w Broniszach	• Słaba promocja firm rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie gminy i wchodzących na rynek, prowadzących działalność usługową dla mieszkańców • Powinny być stworzone lepsze warunki zachęcające do zakładania firm w gminie, ulgi podatkowe, informacja o dostępnych funduszach pomocowych, szersza promocja w mediach lokalnych • Największa liczba bezrobotnych w powiecie (bez miasta Sochaczew)

Obszar II – jakość życia mieszkańców

Silne strony	Słabe strony
• Łatwy dostęp do oświaty i służby zdrowia • Szkoły wyremontowane, odnowione, wszystkie posiadają hale sportowe i boiska przy szkołach • Dobra infrastruktura techniczna (drogi, wodociągi) • Sieć gazowa w rozbudowie • Dobra łączność interentowa • Atrakcyjne miejsce do zamieszkania (niskie ceny działek) • Nie ma uciążliwego przemysłu • Wzrasta liczba nowo budowanych domów • Stale rozbudowywana sieć chodników i oświetlenia ulicznego • Łatwy dostęp do sieci handlowych • Gmina bezpieczna	• Brak przedszkola gminnego i żłobka • Niewystarczająca liczba świetlic wiejskich i placów zabaw • Brak ośrodka kultury i sportu • Brak basenu dla mieszkańców gminy • Słaba współpraca z miastem w zakresie transportu i korzystania z infrastruktury sportowo rekreacyjnej • Część dróg wymaga naprawy powierzchni • Brakuje oświetlenia niektórych dróg i oznakowania co mogłoby wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa na drogach • Brakuje sieci kanalizacji i sieci gazowej, własnej oczyszczalni ścieków • Potrzeba więcej udogodnień dla osób niepełnosprawnych

Obszar III – środowisko

Silne strony	Słabe strony
• Ciekawe krajobrazowo tereny • Pomniki przyrody • Atrakcyjne rzeki Pisia i Bzura do rozwoju turystyki i rekreacji • Czyste środowisko bez uciążliwego przemysłu • Dużo cennych gatunków fauny i flory • Mieszkańcy zainteresowani poprawą estetyki swoich miejscowości • Gmina dbająca o ład przestrzenny	• Sporo dzikich wysypisk śmieci zwłaszcza przy drogach i obrzeżach lasów • Brakuje rozwiązań systemowych dotyczących czystości w gminie (np. systematyczne sprzątanie dzikich wysypisk śmieci) i współpracy z nadleśnictwem • Niska świadomość mieszkańców związana z ochroną środowiska – spalanie odpadów w piecach w gospodarstwach indywidualnych, zanieczyszczone brzegi rzek

Obszar IV – edukacja mieszkańców

Silne strony	Słabe strony
• Zasoby kulturowe, zachowana tradycja regionu • Rosnące zainteresowanie mieszkańców zasobami obszaru związane między innymi z osiedlaniem się ludzi młodych na terenie gminy • Mieszkańcy zainteresowani działalnością społeczną, • Aktywnie działająca biblioteka , dwa kluby sportowe, orkiestra dęta	• Słaba aktywność mieszkańców – mało organizacji pozarządowych, brak kół gospodyń wiejskich, klubów seniora, organizacji aktywizujących dzieci i młodzież • Nie do końca wykorzystany potencjał jaki posiadają szkoły – sale gimnastyczne, boiska • Za mało jest imprez kulturalnych, koncertów • Słaba oferta na spędzanie czasu wolnego dla ludzi starszych • Brakuje lokalnych liderów

Obszar V – potencjał dla rozwoju turystyki i rekreacji

Silne strony	Słabe strony
• Muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli • Muzea w mieście Sochaczew (Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą oraz Muzeum Kolejki Wąskotorowej) • Czyste środowisko, tereny leśne • Malownicze położenie rzek Pisi i Bzury oraz możliwość zagospodarowania ich na cele turystyczne • Atrakcyjne tereny do rozwoju turystyki rowerowej, dobra sieć dróg lokalnych • Mieszkańcy zainteresowani aktywnym	• Za mało ścieżek rowerowych, oznakowanych szlaków dla rowerowych, bezpiecznych przejść – chodników, • Brak atrakcyjnego zagospodarowania terenu w pobliżu Żelazowej Woli, by stał się miejscem chętniej odwiedzanym przez turystów, Zaniedbane stawy w Żelazowej Woli • Rzeka Utrata zaniedbana i zanieczyszczona • Brakuje siłowni zewnętrznych • Mało imprez przyciągających turystów • Słaba oferta na wypoczynek weekendowy

wypoczynkiem

- Warunki dla rozwoju turystyki kajakowej
- Na terenie gminy można korzystać z kilku tras turystycznych „questów” utworzonych w ramach projektu z programu Leader

Obszar VI – zarządzanie rozwojem gminy

Silne strony	Słabe strony
• Gmina otwarta na nowych inwestorów i sprzyjająca osiedlaniu się nowych mieszkańców • Gmina dbająca o jakość: otrzymała tytuł Fair Play • Gmina otwarta na współpracę z innymi samorządami - jest członkiem Lokalnej Grupy Działania Ziemia Chełmońskiego • Stała współpraca z gminą we Włoszech Riese PioX i współpraca ze szkołą na Litwie • Pracownicy gminy zainteresowani podnoszeniem kwalifikacji • Dobre warunki pracy pracowników Urzędu Gminy i dobra jakość obsługi mieszkańców	• Słaba organizacja związana z odbiorem śmieci wielko gabarytowych i remontowych oraz takich jak gumy, plastiki itp.) • Słaba promocja miejsca urodzenia Fryderyka Chopina • Niewystarczająca promocja gminy dla potencjalnych inwestorów • Słaba współpraca z powiatem i miastem Sochaczew

Czynniki zewnętrzne mogące mieć wpływ na rozwój gminy Sochaczew

szanse	zagrożenia
• Możliwość pozyskania środków z dostępnych funduszy UE w perspektywie finansowej 2014-2020 na rozwój gminy i zaspokojenie potrzeb mieszkańców • Napływ inwestorów zewnętrznych, którzy utworzą nowe miejsca pracy • Poprawa koniunktury gospodarczej w Europie i na świecie • Otwarcie Polski na nowe rynki zbytu dla produktów wytwarzanych w gminie • Rosnące zapotrzebowanie na żywność ekologiczną w Europie i na świecie • Zwiększające się zainteresowanie Polaków aktywnym wypoczynkiem • Poprawa polityki prorodzinnej państwa	• Rosnąca biurokracja • Brak możliwości dostępu do środków z funduszy UE w perspektywie finansowej 2014-2020 • Niestabilna sytuacja gospodarcza w Europie • Słaba opłacalność produkcji rolniczej • Rozdrobnienie gospodarstw • Niestabilność prawa podatkowego i ubezpieczeń utrudniające podejmowanie decyzji gospodarczych i prowadzenie firm • Skomplikowane i często zmieniające się prawo w zakresie zamówień publicznych, przepisów sanitarnych, ochrony środowiska, utrudniających działalność gospodarczą • Odpyływanie młodych ludzi poza teren gminy w poszukiwaniu pracy • Pogarszająca się sytuacja systemu ubezpieczeń społecznych (coraz mniejsze emerytury) • Rozluźnienie więzi społecznych i kryzys tradycyjnego modelu rodziny

VI. Wizja i misja rozwoju gminy Sochaczew

Wizja jest to obraz postrzegania gminy w przyszłości, taki jaki mieszkańcy wyobrażają ją sobie za kilka lat. Dlatego, aby w okresie do 2022 roku gmina mogła osiągnąć pewien stan docelowy podmioty publiczne, gospodarcze jak i pozarządowe oraz mieszkańcy będą czynili wysiłki by poprzez zaplanowane w Strategii działania, wykorzystując posiadane mocne strony i zidentyfikowane szanse, uzyskać pozytywną, zakładaną zmianę. Już w poprzednim okresie planowania w 2005 roku sprecyzowano jaki ma być ten stan docelowy i opisano go w następujący sposób:

Wizja

Gmina atrakcyjnym miejscem zamieszkania z rozwiniętą infrastrukturą, o niskiej stopie bezrobocia, z rozwiniętą przedsiębiorczością i czystym środowiskiem naturalnym.

Od 2005 roku, gdy nakreślono wizję rozwoju gminy prowadzone są systematycznie różnorodne działania, które mają za zadanie rozwijać infrastrukturę i poprawiać jakość życia, stwarzać warunki do rozwoju przedsiębiorczości poprzez tworzenie przyjaznego klimatu dla powstawania nowych inwestycji w gminie. Prowadzone są działania promujące firmy i przedsiębiorstwa mające swoją siedzibę na terenie gminy. Dużą wagę przywiązuje się również do edukacji mieszkańców. W kolejnych latach wyremontowano i rozbudowano szkoły, wybudowano hale sportowe, odnowiono boiska sportowe, założono place zabaw dla dzieci i miejsca wypoczynku dla mieszkańców gminy. Szereg dróg zostało zmodernizowanych i odnowionych. Dbając o bezpieczeństwo, wybudowano wiele kilometrów chodników dla pieszych. W wielu wsiach założono oświetlenie uliczne. Rozbudowywano też sieć wodociągową by sprostać potrzebom nowych osób osiedlających się w gminie. Cały czas Samorząd Gminy pracuje nad dokumentami planistycznymi i strategicznymi mając na uwadze nie tylko doraźne działania, ale też politykę długofalową zrównoważonego rozwoju całego obszaru gminy Sochaczew. Dlatego uaktualniono Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sochaczew w 2014 roku.

Pozwala to na systematyczne opracowywanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego zgodnie z założeniami przyjętymi w Studium.

W ten sposób realizowana jest też misja gminy, która określa kierunki rozwoju i wyznacza długofalowe cele.

Misja

Gmina będzie dążyła do podniesienia standardów życia mieszkańców i do wzrostu przedsiębiorczości poprzez zrównoważony rozwój przy zachowaniu naturalnych walorów przyrodniczych i dbałości o środowisko naturalne.

Misja wyznacza dla Samorządu Gminy cele nadrzędne, które powinna realizować z innymi partnerami w gminie oraz z partnerami zewnętrznymi zgodnie z przyjętymi kierunkami rozwoju określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022. Samorząd pełni tu ważną rolę inicjatora działań dla podmiotów publicznych, społecznych i gospodarczych, a także lokalnych liderów i grup nieformalnych. Poprzez zrównoważony rozwój gminy rozumiemy oddziaływanie we wszystkich obszarach i dla każdej z grup społecznych. Oznacza to również integrowanie działań politycznych, gospodarczych i społecznych przy równoczesnej dbałości o środowisko i zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych obszaru.

Mieszkańcy gminy będą dążyli do określonych standardów przy zachowaniu takich wartości jak: ważna i nadrzędna rola rodziny, dbałość o edukację młodego pokolenia ale również kształcenie ustawiczne mieszkańców przez całe życie, szacunek dla historii, tradycji i kultury regionu, zachowanie środowiska przyrodniczego, dbałość o czystość otoczenia dla siebie i przyszłych pokoleń, wykorzystanie potencjału gminy do rozwoju przedsiębiorczości, stwarzanie warunków do tworzenia nowych miejsc pracy, pracowitość, solidarność, współpraca i budowanie partnerskich relacji pomiędzy mieszkańcami gminy.

Szczególny nacisk położony będzie na uspołecznienie działań podejmowanych przez gminę, angażowanie i aktywizowanie mieszkańców, konsultowanie kluczowych projektów, zasięganie opinii w różnych dostępnych formach, poprzez wspólne debaty, spotkania i warsztaty, badania ankietowe i sondaże. Młodzież będzie zachęcana do brania współodpowiedzialności za rozwój gminy, nie tylko „konsumowania” efektów pracy pozostałych mieszkańców.

VII. Kierunki i cele rozwoju

Wizja gminy określa kierunki rozwoju gminy Sochaczew. Dlatego w strategii wyodrębniono sześć obszarów priorytetowych, które stwarzają największe możliwości wzrostu i razem powinny wpłynąć w widoczny sposób na poprawę standardu życia w gminie i są to:

1. Gospodarka
2. Jakość życia
3. Środowisko
4. Edukacja
5. Turystyka i rekreacja
6. Zarządzanie rozwojem gminy

Do każdego z obszarów priorytetowych został określony cel strategiczny. Natomiast do każdego celu strategicznego przypisano cele operacyjne. Wyznaczone cele operacyjne pozwoliły na określenie kierunków interwencji, wskazanie jednostek i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację oraz czasokres wykonania planowanych działań. Przyjęto też konkretne mierniki, które będą ułatwiały ocenę wykonania Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022. Taka struktura ułatwi śledzenie postępów w osiąganiu zakładanych celów i pomoże w podejmowaniu działań interwencyjnych lub dokonywaniu korekt w strategii w zależności od aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i posiadanych zasobów finansowych.

Struktura celów strategicznych i celów operacyjnych wyznaczonych na podstawie głównych sześciu obszarów priorytetowych określających kierunki rozwojowe gminy.

Tabela nr 7: Cele strategiczne gminy Sochaczew

KIERUNKI ROZWOJOWE					
GOSPODARKA	JAKOŚĆ ŻYCIA	ŚRODOWISKO	EDUKACJA	TURYSTYKA I REKREACJA	ZARZĄDZANIE ROZWOJEM GMINY
CELE STRATEGICZNE					
I. Gmina przedsiębiorcza, tworząca nowe miejsca pracy	II. Gmina przyjazna mieszkańcom z wysokiej jakości systemem usług publicznych	III. Gmina przyjazna dla środowiska	IV. Gmina dbająca o rozwój edukacyjny mieszkańców	V. Gmina atrakcyjna dla mieszkańców i turystów	VI. Gmina sprawnie zarządzana wykorzystująca posiadane zasoby
CELE OPERACYJNE					
I.1. Rozwój potencjału gospodarczego gminy I.2. Promocja działalności gospodarczej w gminie	II.1. Rozwój infrastruktury technicznej poprawiającej jakość życia mieszkańców II.2. Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w gminie II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego w gminie II.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego	III.1. Ochrona przyrody oraz zachowanie środowiska naturalnego III. 2. Poprawa estetyki i ładu przestrzennego w gminie	IV. 1 Rozwój potencjału intelektualnego gminy IV.2.Rozwój potencjału społecznego gminy IV.3. Rozwój kulturalny i zachowanie dziedzictwa kulturowego	V.1. Rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej V.2. Rozwój i promocja turystyki	VI.1. Efektywne zarządzanie gminą VI.2. Rozwój cyfryzacji administracji i e-usług VI.3. Zwiększenie kompetencji kadr w zakresie kierowania rozwojem i współpracy z mieszkańcami

VIII. Plany operacyjne

Cel Strategiczny I: Gmina przedsiębiorcza, tworząca nowe miejsca pracy

Jednym z ważniejszych celów jakie wyznaczono w Strategii to tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości poprzez dostępne instrumenty w gminie, angażowanie partnerów wewnętrznych i zewnętrznych, tak by powstawały nowe firmy, rozwijały i umacniały się istniejące firmy oraz powstawały nowe miejsca pracy. Gmina będzie współpracowała z Powiatowym Urzędem Pracy, Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i innymi podmiotami by wskazywać jak pozyskać dofinansowanie na prowadzenie działalności gospodarczej, utworzenie nowych miejsc pracy, zdobycie rynków zbytu towarów i usług. Jako członek LGD Ziemia Chełmońskiego będzie zachęcała i pomagała istniejącym firmom i nowo powstającym by stały się beneficjentami Lokalnej Strategii Rozwoju i dzięki zdobytym środkom mogły tworzyć miejsca pracy i rozwijać działalność gospodarczą. Poprzez współpracę ze Starostwem Powiatowym w Sochaczewie oraz instytucjami i organizacjami będzie inicjowała działania informacyjne i promocyjne. Będzie również wspierała działalność edukacyjną i szkoleniową w zakresie przedsiębiorczości. Wykorzystywane będą media lokalne, prasa, radio, portale internetowe gminy do informowania o potencjale firm na terenie gminy Sochaczew, dostępnych towarach i usługach. Prowadzone będą również działania, których celem będzie promowanie podmiotów gospodarczych gminy na targach i imprezach zewnętrznych na poziomie regionu, kraju i zagranicy. Jak wynika z przeprowadzonego badania ankietowego, mieszkańcy otwarci są na nowych inwestorów i chętnie widzieliby nowe firmy produkcyjne i usługowe na swoim terenie. Dlatego będą czynione starania w kierunku pozyskania nie tylko kapitału zewnętrznego, ale i wykorzystania istniejącego potencjału i przedsiębiorczości mieszkańców.

PLANOWANE KIERUNKI INTERWENCJI

Cel operacyjny: I.1. Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Poprawa dostępu przedsiębiorców i rolników do usług informacyjnych i doradczo - szkoleniowych	Urząd Gminy we współpracy z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, LGD Ziemia Chełmońskiego, KIG, ARR	2016-2022
Wspieranie nowych inicjatyw gospodarczych poprzez system zachęt ułatwiających rozwijanie działalności	Urząd Gminy, LGD Ziemia Chełmońskiego, Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego i Program System Innowacji Rolniczych, UM	2016-2022
Wspieranie sieciowania przedsiębiorców w celu powiązania ich z rynkiem krajowym i międzynarodowym	Urząd Gminy, UM, Agro Biznes Klub, Unia Owocowa	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych
2. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy
3. Liczba rolników, która skorzystała z usług doradczych w ramach PROW 2014-2020, Działanie Usługi doradcze
4. Liczba podmiotów korzystających z szkoleń, spotkań, informacji i innych form wsparcia proponowanych, organizowanych przez gminę

Cel operacyjny I.2. Promocja działalności gospodarczej w gminie

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wsparcie działalności gospodarczej gminy poprzez systemowe działania promocyjne	UG, Radni, sołtysi, przedsiębiorcy	2017-2022
Wykorzystanie mediów lokalnych i regionalnych do działań promujących potencjał gospodarczy w gminie	UG, Radio Sochaczew, Radio Niepokalanów, Radio Wiktorja, lokalna prasa (Echo Powiatu, Ekspres Sochaczewski), e-Sochaczew, przedsiębiorcy	2017-2022
Promowanie firm i przedsiębiorstw na imprezach lokalnych, regionalnych, krajowych	UG, Radni, MODR, LGD Ziemia Chełmońskiego, przedsiębiorcy	2017-2022
Wykorzystywanie różnych nośników informacji do promocji przedsiębiorczości w gminie (strona www, ulotki, foldery, filmy promocyjne i inne)	UG, przedsiębiorcy	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba artykułów, reklam na stronie www gminy, w prasie lokalnej i regionalnej, krajowej, liczba audycji radiowych
2. Liczba działań promujących firmy, przedsiębiorstwa i działalność usługową, zainicjowanych przez gminę (spotkania, udział w targach, wyjazdy studyjne, konkursy)
3. Liczba firm i przedsiębiorstw biorących udział w działaniach promocyjnych
4. Liczba działań na których z inicjatywy i ze wsparciem gminy promowane były firmy i przedsiębiorstwa (imprezy, foldery, strona www, ulotki, filmy promocyjne itd.)

Powiązanie celu I przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej

Cel Strategiczny I: Gmina przedsiębiorcza, tworząca nowe miejsca pracy

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze PRZEMYSŁ I PRODUKCJA – cel strategiczny – Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno – spożywczym

A w tym kierunki działań:

2. Rozwój produkcji: tworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów i przedsiębiorców
3. Wspieranie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw produkcyjnych

W obszarze GOSPODARKA – cel strategiczny - Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

A w tym kierunki działań:

6. Wykorzystanie i wzmacnianie specjalizacji regionalnych
 - 6.1. Wspieranie lokalnych specjalizacji gospodarczych
 - 6.2. Wspieranie powstawania i rozwoju klastrów oraz sieci współpracy między przedsiębiorstwami
11. Wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich
 - 11.4. Poprawa efektywności ekonomicznej i innowacyjności sektora rolnego, w tym poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego
 - 11.5. Wspieranie inwestycji w infrastrukturę ułatwiającą prowadzenie działalności gospodarczej
 - 11.6. Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie pozarolniczych miejsc pracy

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka

Cel II.3: Zwiększenie innowacyjności gospodarki

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Priorytet 3: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Cel 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%

Cel strategiczny: II. Gmina przyjazna mieszkańcom z wysokiej jakości systemem usług publicznych**Cel operacyjny: II.1. Rozwój infrastruktury technicznej poprawiającej jakość życia mieszkańców**

Podniesienie jakości życia mieszkańców jest jednym z ważniejszych czynników determinujących zadowolenie z miejsca zamieszkania. Na jakość życia wpływa w dużym stopniu poziom infrastruktury, a w tym przede wszystkim dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji, komunikacja i bezpieczeństwo. Dlatego gmina planuje nowe ujęcia wody by zaspokoić potrzeby mieszkańców. Natomiast z powodu znacznych kosztów, nie planuje się w gminie budowy kanalizacji. Zachęca się natomiast mieszkańców do zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków. Z uwagi na położenie gminy wokół miasta Sochaczew i dogodny dojazd do większych miast i zakładów pracy, gmina postrzegana jest jako atrakcyjne miejsce zamieszkania. Dlatego obserwuje się duże zainteresowanie ludzi osiedlaniem się na terenie gminy. Większa liczba mieszkańców to większa liczba dzieci i młodzieży. Dlatego będą planowane kolejne inwestycje w infrastrukturze edukacyjnej, tak by zapewnić wszystkim dobry, wysokiej jakości dostęp do edukacji. Kolejną sprawą jest bezpieczeństwo w poruszaniu się po terenie gminy. Nadal jest wiele miejsc niebezpiecznych dla pieszych. Będą czynione starania by powstawały parkingi, chodniki i przejścia dla pieszych. W badaniach ankietowych mieszkańcy zgłaszają konkretne miejsca i odcinki, które wymagają przebudowy lub remontu. Podobnie jest z oświetleniem. Mimo, że przez ostatnie lata zakończono wiele inwestycji związanych z budową lub modernizacją oświetlenia, sygnalizowane są nowe potrzeby. Wyniki ankiet jakie przeprowadzono w związku z oceną potrzeb mieszkańców i opracowywaniem Strategii, były przeanalizowane i będą miały wpływ na podejmowane decyzje o nowych inwestycjach w gminie. Przy planowaniu inwestycji w infrastrukturze za każdym razem brana będzie pod uwagę dostępność budynków i miejsc dla osób niepełnosprawnych. Na jakość życia i zainteresowanie turystów obszarem mają też wpływ miejsca rekreacji i wypoczynku. Planowane będą przedsięwzięcia które pozwolą na aktywny wypoczynek i podniosą też atrakcyjność turystyczną gminy. Planowana jest tu ścisła współpraca z sołtysami i mieszkańcami gminy. Połączenie inwestycji z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi, organizacja imprez rekreacyjnych i sportowych powinna przyczynić się do realizacji tego celu operacyjnego.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Poprawa dostępności do wody poprzez modernizację wodociągu	UG, GZGK, radni, sołtysi,	2016-2018
Rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie	UG, sołtysi, mieszkańcy, we współpracy z firmami zewnętrznymi	2016-2018
Poprawa dostępności do edukacji poprzez inwestycje w infrastrukturze	UG oraz inwestor zewnętrzny	2016-2018
Zwiększenie bezpieczeństwa poprzez budowę chodników	UG, Radni, sołtysi	2016-2022
Budowa parkingów, szczególnie w miejscach użyteczności publicznej	UG, Radni, sołtysi	2016-2022

Przebudowa i rozbudowa systemu oświetleniowego w gminie	UG, Radni, sołtysi	2016-2022
Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych	UG, Radni, sołtysi	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba użytkowników zmodernizowanego wodociągu
2. Liczba oddanych studni głębinowych
3. Liczba podejmowanych działań, na rzecz zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków
4. Liczba oddanych do użytku nowych/zmodernizowanych obiektów na potrzeby edukacji
5. Długość wybudowanych chodników
6. Liczba miejsc parkingowych na oddanych do użytku parkingach
7. Długość założonego/wyremontowanego oświetlenia
8. Liczba inwestycji poprawiającej, ułatwiającej dostęp osobom niepełnosprawnym

Cel operacyjny: II.2. Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w gminie

Dojazd do miejsca zamieszkania, do pracy, do szkoły, jednym słowem dostępność komunikacyjna determinuje atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania. Również dla przedsiębiorców jest to podstawowy czynnik brany pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o lokalizacji inwestycji. Dlatego ciągła modernizacja i poprawa jakości dróg będą stale priorytetem w gminie. Część dróg jest nadzorowana przez podmioty zewnętrzne (drogi powiatowe i wojewódzkie), niemniej gmina będzie w miarę możliwości wspierała organizacyjnie i finansowo inwestycje związane z modernizacją tych dróg w obrębie gminy, bo stanowią one ważne odcinki komunikacyjne i dostępność również do dróg gminnych. Poprawa jakości sieci dróg ma wpływ również na wzrost bezpieczeństwa poruszania się po tych drogach. Zwiększa też atrakcyjność turystyczną gminy, ponieważ jest lepszy dostęp do atrakcji przyrodniczych, można wyznaczać nowe szlaki rowerowe, planować miejsca do rekreacji i wypoczynku. Gmina nie posiada własnego transportu. Aby zapewnić mieszkańcom dojazd do miasta, stacji kolejowej, szkoły, prowadzona będzie współpraca z podmiotami zewnętrznymi by zapewnić dobry i stały poziom usług. Uwzględniane będą uwagi mieszkańców dotyczące rozkładu jazdy i trasy przejazdu autobusów jakie zgłaszano podczas konsultacji na warsztatach związanych z opracowywaniem Strategii. Pisząc o dostępności komunikacyjnej w gminie mamy na myśli nie tylko drogi, ale również dostęp do internetu. Będą czynione starania by komunikacja informatyczna w gminie była zawsze na dobrym poziomie, a mieszkańcy i przedsiębiorcy mieli zapewniony wysoki poziom usług. W tym przypadku niezbędna będzie współpraca z podmiotami zewnętrznymi.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Modernizacja dróg gminnych oraz współuczestniczenie w modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich	UG	2016-2022
Współpraca z podmiotami	UG	2017-2022

zewnątrznymi w celu zwiększenia dostępności komunikacyjnej dla mieszkańców		
Podejmowanie działań w celu poprawy komunikacji informatycznej w gminie	UG, podmioty zewnętrzne	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Długość wyremontowanych dróg gminnych i powiatowych
2. Liczba kursów autobusów/busów dowożąca mieszkańców gminy
3. Liczba wejść na stronę www gminy

Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego w gminie

Na poczucie bezpieczeństwa społecznego w gminie ma poziom świadczonych usług i ich dostępność. Z uwagi na bliskość miasta Sochaczew i obecność szeregu lekarzy specjalistów, dostępność lekarzy w gminie nie ma kluczowego znaczenia. Dlatego działania w gminie będą koncentrowały się na profilaktyce i informacji w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych mieszkańców, w tym organizowanie akcji, badań i konsultacji medycznych. Zwrócona będzie szczególna uwaga na najbardziej wrażliwe grupy społeczne – dzieci i osoby starsze. Niemniej wspierane i promowane będą też inicjatywy których celem będzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, marginalizacji i niwelowanie skutków takiego wykluczenia oraz włączenia społecznego. Gmina będzie czyniła starania by jak największą grupę dzieci objąć wychowaniem przedszkolnym. Dla ludzi starszych i niepełnosprawnych oferowane będą zajęcia aktywizujące, związane ze zdrowiem, kulturą, sportem. Zważywszy na to, że przybywa w gminie osób w wieku poprodukcyjnym, projekty dla tych osób nabierają coraz większego znaczenia. Działania będą planowane we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Biblioteką Gminną i organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami. W celu zapewnienia jak najlepszej opieki gmina będzie współpracowała również z placówkami podległymi kościołowi, Urzędowi Miasta Sochaczew i samorządowi powiatowemu. Ponadto będzie realizowała inne zamierzenia związane z opieką społeczną i rozwiązywaniem problemów społecznych zawartymi w wieloletniej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sochaczew na lata 2016-2022, które mają w sposób kompleksowy wspierać najbardziej potrzebujące osoby w gminie. Będzie uczestniczyła także w rządowym Programie Rodzina 500 Plus.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Lepszy dostęp mieszkańców do profilaktyki zdrowotnej poprzez udział gminy w regionalnych i krajowych programach profilaktycznych	UG, NZOZ,	2016-2022
Inicjowanie działań na rzecz opieki nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi	UG, GOPS, biblioteka, organizacje pozarządowe	2016-2022
Lepsza dostępność do opieki nad dziećmi	UG,	2016-2022

Poprawa dostępu do usług społecznych, realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sochaczew na lata 2016-2022	UG, GOPS, Biblioteka, organizacje pozarządowe, OSP, szkoły	2016-2022
---	--	-----------

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba osób, która wzięła udział w szkoleniach i akcjach związanych z profilaktyką zdrowotną w gminie
2. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych opieką w gminie
3. Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych organizowanych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych w gminie
4. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
5. Liczba osób objętych różnymi formami opieki społecznej
6. Poziom realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sochaczew na lata 2016-2022
7. Liczba osób objętych Programem Rodzina 500 Plus

Cel operacyjny II.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom i porządku publicznego jest ważnym zadaniem służb publicznych. Ich efektywność będzie zależała od dobrej współpracy wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Jednym z ważnych partnerów jest tu Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie. Oprócz zadań podstawowych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ludzi i porządku publicznego, działania będą koncentrowały się na informacji o możliwych zagrożeniach, szkoleniach dotyczących bezpieczeństwa na drogach, zapobieganiu uzależnieniom szczególnie wśród nieletnich (takie jak np. alkohol, narkotyki, środki odurzające) i budowaniu zaufania mieszkańców do policji. Inną służbą dbającą o bezpieczeństwo mieszkańców jest ochotnicza straż pożarna. Gmina będzie wspierała organizacyjnie i materialnie ochotnicze straże pożarne na swoim terenie między innymi poprzez zakup nowoczesnego sprzętu i wyposażenia, pomoc w akcjach informacyjnych, szkoleniowych, promocyjnych. Będzie również zachęcała dzieci i młodzież do udziału w przedsięwzięciach organizowanych przez OSP.

Zmieniający się klimat powoduje, że coraz częściej obserwuje się okresowe występowanie suszy, niszczenie upraw i sadów przez grad, ulewne deszcze, wichury. Rolnicy mogą liczyć na odszkodowanie i pomoc państwa z tytułu poniesionych strat w produkcji. Gmina będzie wspierała działania związane z szacowaniem szkód w gospodarstwach rolnych uczestnicząc w pracach komisji klęskowych.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Podniesienie bezpieczeństwa w gminie poprzez działania podejmowane we współpracy z	UG, KPP w Sochaczewie	2016-2022

policją		
Wspieranie działalności ochotniczych straży pożarnych na terenie gminy	UG, OSP	2016-2022
Wsparcie rolników w szacowaniu szkód w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych	UG, Urząd Wojewódzki, MODR	2016-2022
Podniesienie świadomości mieszkańców dot. zagrożeń i niwelowanie skutków poprzez szkolenia i informację	UG, OSP, KPP w Sochaczewie	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba interwencji rejestrowanych przez policję w gminie
2. Liczba inicjatyw podejmowanych przez OSP w gminie
3. Liczba zdarzeń w których uczestniczą OSP
4. Liczba inwestycji na rzecz OSP w gminie
5. Liczba szkoleń i innych inicjatyw dot. bezpieczeństwa podejmowanych w gminie

Powiązanie celu II przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej

Cel strategiczny: II. Gmina przyjazna mieszkańcom z wysokiej jakości systemem usług publicznych

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU SOCHACZEWSKIEGO 2016-2020

Cel strategiczny 2: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 2.1. Promocja zatrudnienia oraz tworzenie systemu wsparcia dla osób bezrobotnych w celu ich aktywizowania

2.3. Współpraca w zakresie tworzenia warunków sprzyjających ograniczaniu i eliminowaniu skutków niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży .

Cel strategiczny 3: Zintegrowany system rehabilitacji, aktywizacji i wsparcia osób niepełnosprawnych oraz seniorów

Cel operacyjny 3.5. Rozwój opieki rodzinnej i poprawienie standardu w placówkach instytucjonalnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.5:

- 3.5.1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz ludzi starych w promowaniu opieki rodzinnej.
- 3.5.5. Rozwój wolontariatu na rzecz pomocy seniorom.
- 3.5.6. Promowanie środowiskowych form wsparcia, w tym klubów seniora, dziennych domów pomocy i grup samopomocowych.

Cel strategiczny 4: Partnerstwo na rzecz aktywizacji i mobilizacji podmiotów lokalnych

Cel operacyjny 4.2 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego

Kierunki działań dla celu operacyjnego 4.2.

4.2.1. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań.

4.2.2. Rozwój wolontariatu.

4.2.3. Wspieranie działań na rzecz tworzenia aktywnych środowisk lokalnych.

4.2.5. Promocja i wspieranie aktywności i współpracy środowisk lokalnych, gospodarczych, pozarządowych i samorządowych na rzecz rozwoju społecznego.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze PRZESTRZEŃ I TRANSPORT – cel strategiczny - Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego

14. Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach

14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych

15. Rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców

15.2. Zwiększenie udziału ruchu pieszego i rowerowego w ogóle podróży

15.3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym poprzez strefowe uspokojenie ruchu na obszarach zabudowanych

W obszarze SPOŁECZEŃSTWO – cel strategiczny - Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

18. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

18.4. Budowa społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie tożsamości regionalnej

19. Aktywizacja rezerwy rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej

19.1. Aktywizacja zawodowa osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób wychowujących dzieci, niepełnosprawnych oraz absolwentów i osób w wieku 50+

19.2. Upowszechnianie opieki żłobkowej i wychowania przedszkolnego

19.3. Wspieranie rodzin wielodzietnych

21. Wzrost wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej

21.2. Wspieranie postaw przedsiębiorczych oraz samozatrudnienia

24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego

24.1. Budowa i rozwój infrastruktury społecznej, w tym o zasięgu regionalnym

24.3. Profilaktyka i ochrona zdrowia

24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny I: Sprawne i efektywne państwo

Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela

I.3.4. Utrwalenie bezpieczeństwa narodowego

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Priorytet 3: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Cel 5: Wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza poprzez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wydzwignięcie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 milionów obywateli.

Cel strategiczny III: Gmina przyjazna dla środowiska

Cel operacyjny III.1. Ochrona przyrody oraz zachowanie środowiska naturalnego

Zachowanie czystego środowiska jest jednym z ważniejszych zadań dla gminy. W tym celu podejmuje ona szereg działań, które mogą zapewnić czystość wód, gleby i powietrza. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej dba o stały monitoring czystości wody pitnej dla mieszkańców. Gmina opracowała system zbiórki i segregacji odpadów komunalnych i wdrożyła go we współpracy z mieszkańcami. Zorganizowano szeroką akcję informacyjną zachęcającą do segregacji odpadów i promującą korzyści z zastosowania systemu. We współpracy z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego będzie wdrażała system PSOR, zagospodarowania opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin. Czyste środowisko będzie sprzyjało rozwojowi turystyki i rekreacji, dlatego planuje się stałe akcje szkoleniowe i informacyjne dotyczące walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru. Słabą stroną gminy jest brak kanalizacji, jednak planuje się zachęcanie mieszkańców do zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina poważnie traktuje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i wdrażanie zasad gospodarki niskoemisyjnej. W poprzednich latach wykonała szereg inwestycji związanych z termoizolacją budynków i modernizacją oświetlenia stosując rozwiązania energooszczędne. Opracowała Wieloletni Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, który będzie wdrażany w kolejnych latach.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Inicjowanie i organizowanie wydarzeń promujących walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji w gminie	UG, Starostwo Powiatowe, sołtysi, szkoły, mieszkańcy	2016-2022
Podejmowanie działań poprawiających selektywną zbiórką odpadów i wdrażanie systemu PSOR	UG, Radni, sołtysi, sprzedawcy środków ochrony roślin i nawozów, firmy odbierające odpady z gminy, mieszkańcy	2016-2022
Poprawa efektywności energetycznej poprzez wdrażanie Planu Gospodarki	UG, Radni, sołtysi, przedsiębiorcy, mieszkańcy	2016-2020

Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew		
Prowadzenie działań informacyjnych i wdrażanie programów poprawiających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ograniczenia zanieczyszczeń w gminie	UG, WIOŚ, MODR, sołtysi, szkoły, mieszkańcy	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba wydarzeń promujących ochronę środowiska przyrodniczego w gminie
2. Liczba mieszkańców poinformowana o zasadach selektywnej zbiórki odpadów i systemu PSOR
3. Stopień wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew
4. Liczba szkoleń, spotkań i innych inicjatyw, których celem jest ochrona przyrody na terenie gminy

Cel operacyjny III. 2. Poprawa estetyki i ładu przestrzennego w gminie

Aby zapewnić mieszkańcom odpowiedni poziom i jakość życia w gminie będzie kreowana polityka zachowania ładu przestrzennego i estetyki otoczenia. Skłania do tego stały wzrost liczby mieszkańców w gminie, a co za tym idzie konieczność dalszych inwestycji infrastrukturalnych i zachowanie czystego środowiska. Dlatego też opracowano dokument strategiczny jakim jest Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego. Stało się ono punktem wyjścia do opracowywania szeregu Miejscowych Planów Zagospodarowania. Zakłada się tworzenie dalszych planów zgodnie z rosnącymi potrzebami mieszkańców i przedsiębiorców w celu zwiększenia dostępności terenów pod zabudowę mieszkaniową i rozwój firm usługowych i produkcyjnych. Poprawa estetyki jest ważnym elementem mającym wpływ na jakość życia w gminie. Dlatego gmina będzie wspierała inicjatywy, które będą promowały zadbane ogrody, obejścia gospodarskie, estetyczne ogrodzenia oraz ład i porządek w miejscowościach, na przystankach autobusowych, wokół sklepów i innych miejscach gdzie gromadzą się ludzie. Poważnym problemem w gminie jest nadal duża liczba dzikich wysypisk śmieci szczególnie w rowach przydrożnych i lasach. Dlatego Gmina we współpracy z innymi partnerami takimi jak szkoły, MODR, sołtysi, organizacje pozarządowe będzie zachęcała do dbania o otoczenie poprzez konkursy, pokazywanie dobrych przykładów, informowanie i organizację szkoleń. Do wspólnych przedsięwzięć angażowani będą wszyscy mieszkańcy, a szczególnie dzieci i młodzież. Realizacja zamierzeń w zakresie ochrony przyrody, zachowania czystego środowiska i utrzymania ładu przestrzennego w gminie Sochaczew powinny przyczynić się do realizacji celu strategicznego III.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie i inicjowanie działań wpływających na poprawę estetyki w gminie	UG, sołtysi, mieszkańcy, szkoły, MODR	2016-2022
Likwidowanie dzikich wysypisk śmieci	UG, sołtysi, szkoły, mieszkańcy	2016-2022
Wykorzystanie założeń zawartych w Studium Uwarunkowań i Zagospodarowania Przestrzennego gminy do dbałości o ład przestrzenny w gminie	UG	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba rodzin uczestnicząca w konkursach poprawiających estetykę w gminie
2. Liczba inicjatyw poprawiających wygląd i czystość w gminie
3. Ilość śmieci usuwana corocznie z lasów, przy drogach i z terenów niezagospodarowanych
4. Stopień pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Powiązanie celu III przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej.

Cel strategiczny III: Gmina przyjazna dla środowiska

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze ŚRODOWISKO I ENERGETYKA – CEL STRATEGICZNY - Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

a w tym kierunki działań:

27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska

27.2. Prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń środowiska

27.4. Przeciwdziałanie deficytowi wodnemu

27.5. Ochrona lasów i obszarów cennych przyrodniczo

27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej

27.8. Racjonalne planowanie funkcji terenów z uwzględnieniem potrzeb ochrony Środowiska

30. Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń

30.2. Porządkowanie i tworzenie spójnego systemu gospodarki odpadami

31. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych

31.1. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich

31.2. Poprawa bezpieczeństwa zasilania w energię miast poprzez budowę i modernizację lokalnych instalacji do produkcji energii ze szczególnym uwzględnieniem technologii kogeneracji i poligeneracji oraz wykorzystania OZE

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka

Cel II.6: Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami

II.6.4. Poprawa stanu środowiska

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Obszar Priorytetowy 2: Wzrost zrównoważony – czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej

Cel 3: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych

Cel strategiczny IV: Gmina dbająca o rozwój edukacyjny mieszkańców

Cel operacyjny IV.1. Rozwój potencjału intelektualnego gminy

Zapewnienie edukacji jest jednym z podstawowych zadań gminy. W gminie Sochaczew uczniowie mają zapewnione wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum. Dalsze kształcenie na terenie powiatu mieszkańcy gminy mogą kontynuować w mieście Sochaczew lub w Teresinie. Dlatego gmina będzie ściśle współpracowała z samorządem powiatowym i Urzędem Miasta Sochaczew w zakresie szkolnictwa zawodowego i dostosowaniem go dla potrzeb lokalnych przedsiębiorców. Będzie też wspierała bezrobotnych poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zdobyciu nowych kwalifikacji, które pomogą im w dostosowaniu się do potrzeb rynku pracy.

Szczególny nacisk kładziony będzie na wsparcie edukacyjne młodych mieszkańców. Oprócz zapewnienia edukacji szkolnej, co jest obowiązkiem ustawowym gminy planuje się zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, rozwijaniu zainteresowań i podnoszeniu sprawności fizycznej. Gmina będzie fundowała stypendia dla najzdolniejszych dzieci, pomagała w organizowaniu zajęć sportowych, kulturalnych. Ważnym elementem rozwoju edukacji jest czytanie książek. Wykorzystywany będzie potencjał Biblioteki gminnej do promowania czytelnictwa.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Współpraca z samorządem powiatowym w zakresie kształtowania oferty edukacyjnej szkolnictwa zawodowego i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy	UG, Starostwo Powiatowe, szkoły	2016-2022

Wspieranie działań na rzecz aktywizacji i reorientacji zawodowej bezrobotnych	UG, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe	2017-2022
Rozwijanie indywidualnych umiejętności uczniów i wspieranie dzieci uzdolnionych	UG, szkoły	2016-2022
Poszerzanie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży, w tym wyrównujących szanse edukacyjne	UG, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP, organizacje pozarządowe	
Promocja czytelnictwa w gminie	Biblioteka gminna, szkoły, mieszkańcy	

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba inicjatyw podejmowanych przez gminę i szkoły we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz promowania szkolnictwa zawodowego
2. Liczba działań podejmowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz aktywizacji bezrobotnych
3. Liczba uczniów która dostała stypendia
4. Liczba uczniów która otrzymała nagrody za udział w olimpiadach, zawodach sportowych
5. Liczba zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez różne podmioty w gminie
6. Liczba inicjatyw wspierających czytelnictwo w gminie Sochaczew

Cel operacyjny IV. 2 Rozwój potencjału społecznego gminy

Kształtowanie świadomości i odpowiedzialności za rozwój gminy przez mieszkańców oraz kreowanie postaw prospołecznych jest ważnym elementem budowania potencjału społecznego gminy. Działania będą koncentrowały się na zachęcaniu ludzi do aktywnego udziału w życiu gminy, do angażowania ich do realizacji wspólnych inicjatyw na rzecz innych mieszkańców, uczestnictwa w konsultacjach społecznych dotyczących ważnych dokumentów strategicznych, nowych projektów i przedsięwzięć. Organizowane będą spotkania i debaty z sołtysami na których dyskutowane będą najważniejsze problemy mieszkańców oraz podejmowane działania w celu większej integracji. Mieszkańcy będą zachęceni do jak najlepszego wykorzystania funduszu sołectkiego. Ponieważ stale osiedlają się nowi ludzie, których należy włączyć do społeczności gminy, będzie to ważne zadanie. Wspierane będą organizacje pozarządowe poprzez zachęcanie do realizacji projektów z wydzielonych funduszy gminy na inicjatywy oddolne. Rozpowszechniana będzie informacja o dostępnych środkach z innych źródeł zewnętrznych na poziomie powiatu, regionu i kraju. Popierane będą również inicjatywy i projekty, które ułatwią realizację programu Leader i przyczynią się do większej aktywizacji społeczności gminy. Mieszkańcy będą zachęceni do aktywnego członkostwa w LGD Ziemia Chełmońskiego, a także wykorzystania dostępnego budżetu w ramach wykonania Lokalnej Strategii Rozwoju. Na terenie gminy jest mało organizacji pozarządowych dlatego tworzenie przyjaznego klimatu dla różnorodnych działań społecznych i kształtowania postaw społecznych będzie ważnym priorytetem. Do jak najlepszego i najszerzego kontaktu z mieszkańcami będzie wykorzystywana strona internetowa

gminy, lokalne media, prasa i radio. Podejmowane działania powinny przyczynić się do budowania i umacniania kapitału społecznego gminy.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie działalności organizacji pozarządowych w gminie	UG, organizacje pozarządowe	2017-2022
Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz podnoszenia aktywności społecznej w gminie, promocji wolontariatu	UG, szkoły, GOPS, OSP, Biblioteka, organizacje pozarządowe	2016-2022

1. Liczba organizacji pozarządowych która otrzymała wsparcie finansowe z Urzędu Gminy
2. Liczba inicjatyw społecznych realizowanych w gminie
3. Liczba osób zaangażowanych do działań społecznych na rzecz innych mieszkańców gminy
4. Liczba inicjatyw promujących działania społeczne i wolontariat (akcje dla osób zagrożonych ubóstwem, pomoc ludziom starszym, działania aktywizujące różne grupy społeczne, w tym ludzi starszych, konkursy i nagrody dla wolontariuszy itp.)

Cel operacyjny IV.3. Rozwój kulturalny i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Na dziedzictwo kulturowe gminy Sochaczew składają się zasoby materialne i niematerialne, które powinny być chronione dla całego społeczeństwa i zachowane dla następnych pokoleń. Do najważniejszych zasobów jakie posiada gmina należy Żelazowa Wola i Muzeum Fryderyka Chopina odwiedzane przez turystów z całego świata. Jest to miejsce urodzenia kompozytora i stanowi ważny element dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadnarodowym. Władze gminy będą współpracowały ściśle z dyrektcją i pracownikami muzeum upowszechniając wiedzę o muzyce i kompozytorze oraz promując Żelazową Wolę. Planowane będą imprezy, konkursy i inne wydarzenia kierowane do różnych grup odbiorców, w tym przede wszystkim do dzieci i młodzieży których celem będzie kultywowanie pamięci Fryderyka Chopina. Na terenie gminy nie ma cennych zabytków materialnych, ale warto zachowania są tradycja i kultura Mazowska, wartości historyczne związane z ważnymi wydarzeniami tego miejsca dla lokalnej społeczności. Wszystko to co składa się na dziedzictwo lokalne i przyczynia się do budowania tożsamości mieszkańców. Dlatego gmina będzie wspierała wszelkie inicjatywy szkół, organizacji pozarządowych, lokalnych liderów, które będą związane z zachowaniem dziedzictwa kulturowego regionu i gminy. Promowane będą występy orkiestry dętej, zespołów dziecięcych, miejscowych artystów i twórców ludowych. Planuje się nagradzanie wyróżniających się grup i osób indywidualnych, upowszechnianie informacji na stronie www gminy, w lokalnych mediach. Dużą rolę powierza się Bibliotece gminnej, która będzie zajmowała się organizowaniem dla mieszkańców gminy wydarzeń kulturalnych. Będą czynione starania o tworzenie warunków do rozwoju kulturalnego poprzez inwestycje infrastrukturalne, w tym budowę i modernizację obiektów. W planach jest przebudowa budynku OSP w Żdźmarowie na centrum rekreacji.

Zwrócona będzie uwaga na projekty, które będą przyczyniały się do ocalenia od zapomnienia wartości niematerialnych gminy, pamiątek parafii, szkół i rodzin. Podejście gminy do zachowania dziedzictwa kulturowego będzie miało charakter kompleksowy i służyło jego ochronie zgodnie z Narodową Strategią Rozwoju Kultury na lata 2004-2020 i obejmowało będzie zarówno dziedzictwo

materialne jakim jest Żelazowa Wola i Muzeum Fryderyka Chopina jak i niematerialne oraz przyrodnicze. Realizacja zamierzeń powinna przyczynić się do większego poczucia tożsamości mieszkańców i przywiązania do miejsca zamieszkania, aktywizacji lokalnych miłośników sztuki, artystów i pasjonatów a tym samym realizacji celu IV. 3 Rozwój kulturalny i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Tworzenie warunków do rozwoju kultury w gminie poprzez inwestycje (budowa i modernizacja obiektów na cele kulturalne)	UG	2017 - 2022
Wspieranie grup formalnych i nieformalnych których celem jest zachowanie dziedzictwa kulturowego	UG, szkoły, Biblioteka, organizacje pozarządowe, sołtysi, mieszkańcy,	2016-2022
Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego	UG, szkoły, Biblioteka, organizacje pozarządowe, sołtysi, mieszkańcy,	2016-2022
Inicjowanie i promowanie wydarzeń kulturalnych	UG, szkoły, Biblioteka, organizacje pozarządowe, sołtysi, mieszkańcy,	2016-2022
Upowszechnianie kultury w gminie	UG, szkoły, Biblioteka, organizacje pozarządowe, sołtysi,	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba nowych, zmodernizowanych obiektów z przeznaczeniem na cele kulturalne
2. Liczba inicjatyw związana z zachowaniem dziedzictwa kulturowego w gminie Sochaczew
3. Liczba osób uczestnicząca w wydarzeniach promujących dziedzictwo kulturowe Ziemi Sochaczewskiej
4. Liczba imprez kulturalnych w gminie
5. Liczba wydarzeń kulturalnych w których brali udział mieszkańcy z inicjatywy Urzędu Gminy lub jednostek jej podległych
6. Liczba innych inicjatyw kulturalnych wspieranych przez gminę (wydawnictwa, audycje, konkursy, spotkania z osobami znanymi w świecie kultury, muzyki, inicjatywy dzieci i młodzieży itd.)

Powiązanie celu IV przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej.

Cel strategiczny IV: Gmina dbająca o rozwój edukacyjny mieszkańców

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze SPOŁECZEŃSTWO – cel strategiczny - Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

A w tym kierunki działań:

22. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna

22.1. Przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie skutków bezrobocia

23. Wyrównywanie szans edukacyjnych

23.1. Zwiększenie dostępności usług oświatowych na obszarach wiejskich

23.2. Tworzenie warunków materialnych i organizacyjnych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży wiejskiej

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny I: Sprawne i efektywne państwo

Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

I.3.2. Rozwój kapitału społecznego

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel III.1. Integracja społeczna

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych

Cel 4: Podniesienie poziomu wykształcenia

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Priorytet 3: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Cel 4: Podniesienie poziomu wykształcenia

Cel 5: Wspieranie włączenia społecznego

Cel strategiczny V - Gmina sprawnie zarządzana, wykorzystująca swoje zasoby

Cel operacyjny V.1 - Rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej

Sport i aktywność sportowa były od dawna jednym z priorytetów gminy. Większość funduszu dla organizacji pozarządowych była przeznaczana na aktywność sportową mieszkańców. Planuje się nadal wspierać zajęcia sportowe promujące zdrowy styl życia, kluby sportowe piłki nożnej, udział

dzieci i młodzieży w zawodach, turniejach i rozgrywkach. W gminie stworzono warunki do uprawiania różnych dyscyplin sportowych. Będą wspierane działania dla dobrego wykorzystania hal sportowych, boisk, miejsce rekreacji. Zwrócona będzie uwaga na zwiększenie aktywności ludzi starszych i niepełnosprawnych. Dofinansowywane będą zajęcia dla osób z chorobą Alzheimera poprawiające ich sprawność fizyczną. Na terenie gminy Sochaczew będą zakładane siłownie zewnętrzne, utrzymywane boiska sportowe i place zabaw. Mieszkańcy będą zachęceni do wypoczynku na świeżym powietrzu, do udziału we wspólnych zabawach i zawodach sportowych. Planuje się organizowanie rodzinnych imprez, pikników dla różnych grup wiekowych i zajęć integracyjnych. Propagowane będą nowe formy zajęć sportowych poprawiających kondycję fizyczną by zachęcić mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu dla rozwijania sprawności i utrzymywania dobrego stanu zdrowia. Wszelkie formy aktywności będą promowane na stronach internetowych gminy i powiatu, a także w lokalnych mediach, radiu i prasie.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Poszerzanie oferty rekreacyjnej i sportowej w gminie	UG, kluby sportowe, szkoły	2016-2022
Inicjowanie imprez lub wydarzeń promujących aktywny wypoczynek	UG, sołtysi, szkoły	2016-2022
Współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami w promowaniu walorów przyrodniczych i rekreacyjnych gminy	UG, radio i gazety lokalne, e-Sochaczew	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportu i rekreacji w gminie (boiska, siłownie, place zabaw i inne)
2. Liczba imprez sportowych organizowanych w gminie
3. Liczba imprez aktywizujących mieszkańców do czynnego wypoczynku
4. Liczba artykułów, audycji radiowych i telewizyjnych promujących aktywny wypoczynek

Cel operacyjny V.2 - Rozwój i promocja turystyki

Jedną z szans podniesienia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej gminy będzie budowanie oferty dla turystów i mieszkańców w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe obszaru. Priorytetem będzie tu wykorzystanie największego waloru turystycznego – Muzeum Fryderyka Chopina. Gmina będzie ściśle współpracowała z pracownikami muzeum nad organizacją i promocją wydarzeń kulturalnych i muzycznych związanych z muzyką Chopina. Planuje się dalsze budowanie ścieżek rowerowych, wyznaczanie nowych tras rowerowych i dla turystyki pieszej, tworzenie questów dla podniesienia atrakcyjności poruszania się po szlakach rowerowych i pieszych. Wspierane będą projekty, których celem będzie promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy oraz miejsc ciekawych ze względów historycznych lub kulturowych. Przyciągnięcie turystów i zachęcenie ich do zatrzymania w gminie będzie wymagało nowych inwestycji infrastrukturalnych (parkingi, chodniki, oznakowanie

tras i ścieżek) a także wsparcia działalności gospodarczej, która będzie ukierunkowana na turystów. Dlatego wspierane będą przedsięwzięcia gospodarcze takie jak zakładanie barów, restauracji, gospodarstw agroturystycznych, wypożyczalni sprzętu sportowego, sprzedaży rękodzieła, pamiątek regionalnych. Z uwagi na nowe możliwości prawne jakie będą miały gospodarstwa rolne w sprzedaży bezpośredniej produktów przetworzonych z gospodarstw planuje się promowanie produktów lokalnych, tradycyjnych i płodów rolnych z gminy Sochaczew. Rolnicy będą zachęceni do przedstawiania gospodarstw na produkcję ekologiczną. Wspierana będzie sprzedaż produktów wytworzonych w tych gospodarstwach. Działanie to będzie realizowane we współpracy z Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego oraz organizacjami ekologicznymi. Promowana będzie również działalność artystyczna, rękodzieło, kuchnia regionalna podczas targów i imprez lokalnych i ponadlokalnych. W budowaniu i poszerzaniu oferty turystycznej i rekreacyjnej gmina będzie współpracowała z innymi jst i podmiotami zajmującymi się turystyką i agroturystyką na Mazowszu i w kraju.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Wspieranie i współpraca z Muzeum Fryderyka Chopina w organizacji wydarzeń kulturalnych i muzycznych	UG, dyrekcja Muzeum Fryderyka Chopina, szkoły	2017-2022
Inicjowanie i wspieranie działań podejmowanych w gminie na rzecz promocji Żelazowej Woli oraz muzyki Fryderyka Chopina	UG, szkoły, mieszkańcy	2017-2022
Współpraca z innymi podmiotami na rzecz promocji walorów turystycznych gminy	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego, Starostwo Powiatowe w Sochaczewie, Urząd Marszałkowski	2017-2022
Podejmowanie działań poprawiających atrakcyjność turystyczną obszaru	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego, sołtysi	2017-2022
Wspieranie działalności gospodarczej która przyczyni się do poszerzenia oferty turystycznej gminy	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego, przedsiębiorcy, rolnicy, sołtysi, MODR	2017-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba imprez i innych działań organizowanych we współpracy z Muzeum im. Fryderyka Chopina
2. Liczba działań promujących Żelazową Wolę i muzykę Fryderyka Chopina (foldery, artykuły, informacje na stronach internetowych, koncerty, konkursy muzyczne i inne)
3. Liczba działań promujących gminę podejmowana z innymi podmiotami (wspólne wydawnictwa, questy, mapy turystyczne, szlaki piesze, rajdy rowerowe, spływy kajakowe inne
4. Liczba działań poprawiająca atrakcyjność turystyczną obszaru (znakowanie ścieżek rowerowych i pieszych, przystanki rekreacyjne, foldery, questy, tablice informacyjne,)

5. Liczba inicjatyw i działań wspierających działalność gospodarczą, które poszerzą ofertę turystyczną (nowe miejsca noclegowe, nowe restauracje, bary, wypożyczalnie sprzętu do wypoczynku i rekreacji, zapraszanie turystów na dni zbiorów warzyw i owoców połączone ze sprzedażą, konkursami, wspólnymi zabawami, biesiadą itp, szkolenia dla mieszkańców dot. prowadzenia działalności gospodarczej skierowanej do turystów, zakładanie zagród edukacyjnych)

Powiązanie celu V przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej.

Cel strategiczny V - Gmina atrakcyjna dla mieszkańców i turystów

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze KULTURA I DZIEDZICTWO – cel strategiczny – Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia

A w tym kierunki działań:

32. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu

32.1. Poprawa atrakcyjności turystycznej regionu w oparciu o walory przyrodnicze

32.2. Wspieranie rozwoju turystyki kulturowej oraz tworzenia nowych produktów turystycznych

32.3. Ochrona spuścizny kulturowej regionu (materialnej i niematerialnej)

33. Upowszechnianie kultury i twórczości

33.2. Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej regionu

33.3. Wspieranie edukacji kulturalnej i artystycznej

36. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej

36.1. Wspieranie przedsiębiorczości w obszarze kultury

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka

Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

II.2.4 Poprawa warunków ramowych doprowadzenia działalności gospodarczej

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Priorytet 3: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Cel 1: Osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%

Cel strategiczny VI – Gmina sprawnie zarządzana wykorzystująca posiadane zasoby

Cel operacyjny VI.1 - Efektywne zarządzanie gminą

Realizacja tego celu jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców na coraz wyższą jakość usług i rosnące oczekiwania względem organów gminy. Koresponduje to z przyjętą przez Rząd „Strategią Sprawne Państwo 2020”, która wpisuje się w nowy model rządzenia krajem zakładający poprawę efektywności i skuteczności funkcjonowania instytucji publicznych poprzez szeroką współpracę przy realizacji zadań z różnymi podmiotami i włączaniem obywateli w proces podejmowania decyzji przez administrację publiczną. Zachęcanie mieszkańców do większego angażowania się w życie publiczne gminy będzie wzmacniane poprzez szerszą współpracę Radnych i Zarządu Gminy z mieszkańcami. W tym celu będą prowadzone różnego rodzaju szkolenia i spotkania z ekspertami dla członków Rady i Zarządu, które będą pomagały im w podnoszeniu kompetencji i lepszym identyfikowaniu potrzeb mieszkańców. Uczyły będą również zasad wspólnej pracy podmiotów publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych, negocjacji i szukania kompromisów, które mają sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi obszaru gminy, województwa i kraju. Realizacja tego zadania będzie wpisująca się w politykę Państwa, która zakłada zacieśnianie współpracy i koordynowanie działań podejmowanych przez podmioty sektora publicznego, gospodarczego i organizacje pozarządowe. Duże znaczenie ma tu podejście do zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, które wskazuje, że rolnictwo przestało pełnić funkcję dominującą w gminie Sochaczew. Dlatego Gmina przyjmuje nowe zadania, zwłaszcza te związane z tworzeniem nowych miejsc pracy, ograniczaniem bezrobocia, wspieraniem przedsiębiorczości oraz podnoszeniem poziomu jakości życia poprzez działania inwestycyjne, edukacyjne i promocyjne. Do sprawniejszego rządzenia w gminie planuje się włączyć w większym zakresie sołtysów. Dlatego będą wspierane działania edukacyjne podnoszące wiedzę i kompetencje sołtysów, integracyjne i aktywizujące, które przyczynią się do podniesienia standardów pracy sołtysów i pozwolą na lepsze wykorzystanie funduszu sołeckiego. Rozwijana będzie współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi dla osiągnięcia wyższego poziomu świadczonych usług dla mieszkańców i uzyskania efektu synergii. Realizacja tego celu powinna przyczynić się do podniesienia konkurencyjności gminy na poziomie regionu i kraju.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Podnoszenie kompetencji Rady i Zarządu Gminy Sochaczew	UG, Radni, firmy zewnętrzne	2016-2022
Włączanie sołtysów i mieszkańców do tworzenia i realizacji dokumentów strategicznych oraz efektywnego wykorzystania funduszu sołeckiego	UG, Radni, sołtysi	2016-2022
Rozwijanie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi	UG, LGD Ziemia Chełmońskiego,	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Szkolenia dla Rady i Zarządu gminy w zakresie rozwoju lokalnego, zrównoważonego rozwoju
2. Liczba inicjatyw z udziałem sołtysów na rzecz rozwoju lokalnego
3. Rozwijanie współpracy w ramach członkostwa w LGD Ziemia Chełmońskiego, realizowanie Lokalnej Strategii Rozwoju, zachęcanie mieszkańców i podmioty gospodarcze z gminy Sochaczew do aplikowania o środki, doradztwo i informacja dotycząca kolejnych naborów
4. Rozwijanie współpracy z innymi samorządami i podmiotami na rzecz rozwoju lokalnego i aktywizacji mieszkańców
5. Rozwijanie współpracy z partnerami zagranicznymi, w tym z Włochami, z Ukrainą

VI.2. Rozwój cyfryzacji administracji i e-usług

Obecnie łączność internetowa jest podstawą komunikacji. Coraz więcej opracowywanych jest programów, które ułatwiają zarządzanie w gminie i polepszają kontakt z mieszkańcami. Gmina będzie dążyła do podniesienia standardów świadczonych usług poprzez rozwój cyfryzacji i e-usług. Mieszkańcy będą zachęceni do korzystania z informacji jakie Urząd Gminy będzie zamieszczał na swojej stronie internetowej, tak, żeby usprawnić przepływ informacji. Będą poszerzane e-usługi, tak, żeby ułatwić kontakt z Urzędem Gminy i jednostkami podległymi oraz skrócić czas załatwiania spraw.

Kadra Urzędu Gminy i jednostek podległych będzie systematycznie szkolona, tak by można było w pełni wykorzystywać nowe programy i usprawnić komunikację pomiędzy pracownikami jak i mieszkańcami.

Ponadto gmina będzie czyniła starania by na terenie całej gminy była wysokiej jakości łączność internetowa a pracownicy byli wyposażeni w nowoczesny sprzęt i programy komputerowe.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Działania w kierunku usprawnienia obsługi mieszkańców gminy poprzez rozwój cyfryzacji i e-usług	UG	2017-2022
Podnoszenie kwalifikacji kadr w zakresie informatyzacji gminy i obsługi mieszkańców	UG, podmioty zewnętrzne	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba działań podjętych w kierunku usprawnienia obsługi mieszkańców (zakup sprzętu, programów, wdrożenie nowych lub aktualizacja programów ułatwiających gromadzenie i przetwarzanie informacji oraz poprawę komunikacji z mieszkańcami)
2. Liczba e-usług oferowanych mieszkańcom
3. Liczba mieszkańców korzystających z usług internetowych oferowanych przez gminę
4. Liczba pracowników gminy, która podniosła swoje kwalifikacje w zakresie informatyki

VI.3. Zwiększenie kompetencji kadr w zakresie kierowania rozwojem i współpracy z mieszkańcami

O jakości pracy i kompetencji kadry zależy w dużej mierze ocena funkcjonowania Urzędu Gminy i jednostek jej podległych. Dlatego pracownicy będą szkoleni w zakresie zadań jakimi się zajmują, zasad komunikacji i współpracy z mieszkańcami. Ponadto gmina będzie uczestniczyła w konkursach dotyczących jakości pracy i budowania dobrych standardów świadczonych usług. Planuje się również różnorodne działania promocyjne, które poprawią wizerunek - gminy przyjaznej mieszkańcom.

Kierunek interwencji	Jednostki realizujące	Okres realizacji
Podnoszenie kwalifikacji kadr w zakresie realizowanych zadań	UG, podmioty zewnętrzne	2016-2022
Podnoszenie kompetencji kadr w zakresie zasad komunikacji i współpracy z mieszkańcami	UG, podmioty zewnętrzne	2016-2022

Stopień realizacji zakładanych celów będzie badany za pomocą następujących wskaźników:

1. Liczba szkoleń i konferencji podnoszących wiedzę i kwalifikacje, w których uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy i jednostek jej podległych
2. Liczba osób z Urzędu Gminy i jednostek jej podległych, które podniosły swoje kwalifikacje
3. Liczba nagród i wyróżnień jakie otrzymała Gmina, Radni, Zarząd Gminy, pracownicy Urzędu Gminy i jednostek jej podległych związanych z pracą na rzecz gminy i osiągnięciami zawodowymi.

Powiązanie celu VI przyjętego w Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew 2016-2022 z celami i priorytetowymi kierunkami rozwoju przyjętymi w strategiach wyższego rzędu na poziomie województwa, kraju i Unii Europejskiej.

Cel strategiczny VI - Gmina sprawnie zarządzana, wykorzystująca swoje zasoby

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO ROKU 2030

W obszarze GOSPODARKA – cel strategiczny - Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

A w tym kierunki działań:

12. Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego internetu i e- usług
- 12.1. Poprawa dostępności teleinformatycznej
- 12.2. Wspieranie budowy społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich
- 12.3. Wsparcie informatyzacji sektora usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020:

Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna

Cel III.2: Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych

Priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych

III.2.2. Zwiększenie efektywności świadczenia usług publicznych

STRATEGIA EUROPA 2020 – STRATEGIA NA RZECZ INTELIGENTNEGO I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPRZYJAJĄCEGO WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU:

Priorytet 3: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU, czyli wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Cel 5: Wspieranie włączenia społecznego

IX. System monitoringu i wdrażania strategii

Dla ułatwienia realizacji Strategii Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022 wprowadza się system monitorowania i ewaluacji strategii. Pozwoli on na systematyczną ocenę wykonania zakładanych wskaźników, nanoszenia zmian i uzupełnień wynikających ze zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej w gminie lub dostępnych nowych zewnętrznych źródeł finansowania. Ponadto monitorowanie strategii pozwala na bieżące reagowanie w przypadku występowania zagrożeń i podejmowania na czas właściwych decyzji. Zadania zapisane w strategii dotyczą wielu podmiotów, dlatego ich wykonanie zależy od dobrej współpracy poszczególnych jednostek i koordynacji podejmowanych decyzji.

Do czuwania nad właściwą realizacją zadań przyjętych w Strategii powołany zostanie Zespół ds. wdrażania strategii. Zespół będzie się składał z Sekretarza Gminy, oraz kilku osób wybranych spośród pracowników Urzędu Gminy. Do jego zadań będzie należało:

- harmonizacja działań przyjętych w Strategii i innych dokumentach planowania wieloletniego,
- analiza postępu wykonania zapisanych zadań i stopień wykonania wskaźników,
- przygotowywanie okresowych raportów z monitorowania wdrażania Strategii,
- wnioskowanie o dokonanie zmian w Strategii wraz z uzasadnieniem,
- współpraca z innymi jednostkami, organizacjami, przedsiębiorcami oraz partnerami zewnętrznymi, którzy mogą przyczynić się do realizacji zadań przyjętych w Strategii.

Wszyscy partnerzy zaangażowani we wdrażanie Strategii powinni śledzić postępy z przebiegu wykonania przyjętych zadań i uzyskiwanych efektów oraz reagować na wszelkie odstępstwa lub zagrożenia, które mogą mieć negatywny wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów. Można w związku z tym wyznaczyć osoby do kontaktu z Zespołem, które będą odpowiedzialne za zgłaszanie uwag dot. monitorowania i aktualizacji Strategii. Zachęcanie większej liczby osób do monitorowania dokumentu i interesowania się tym jak poszczególne zadania są realizowane może przyczynić się do większego zaangażowania mieszkańców w rozwój lokalny, a także zachęcić ich do poszukiwania nowych projektów lub innych źródeł finansowania nowych pomysłów.

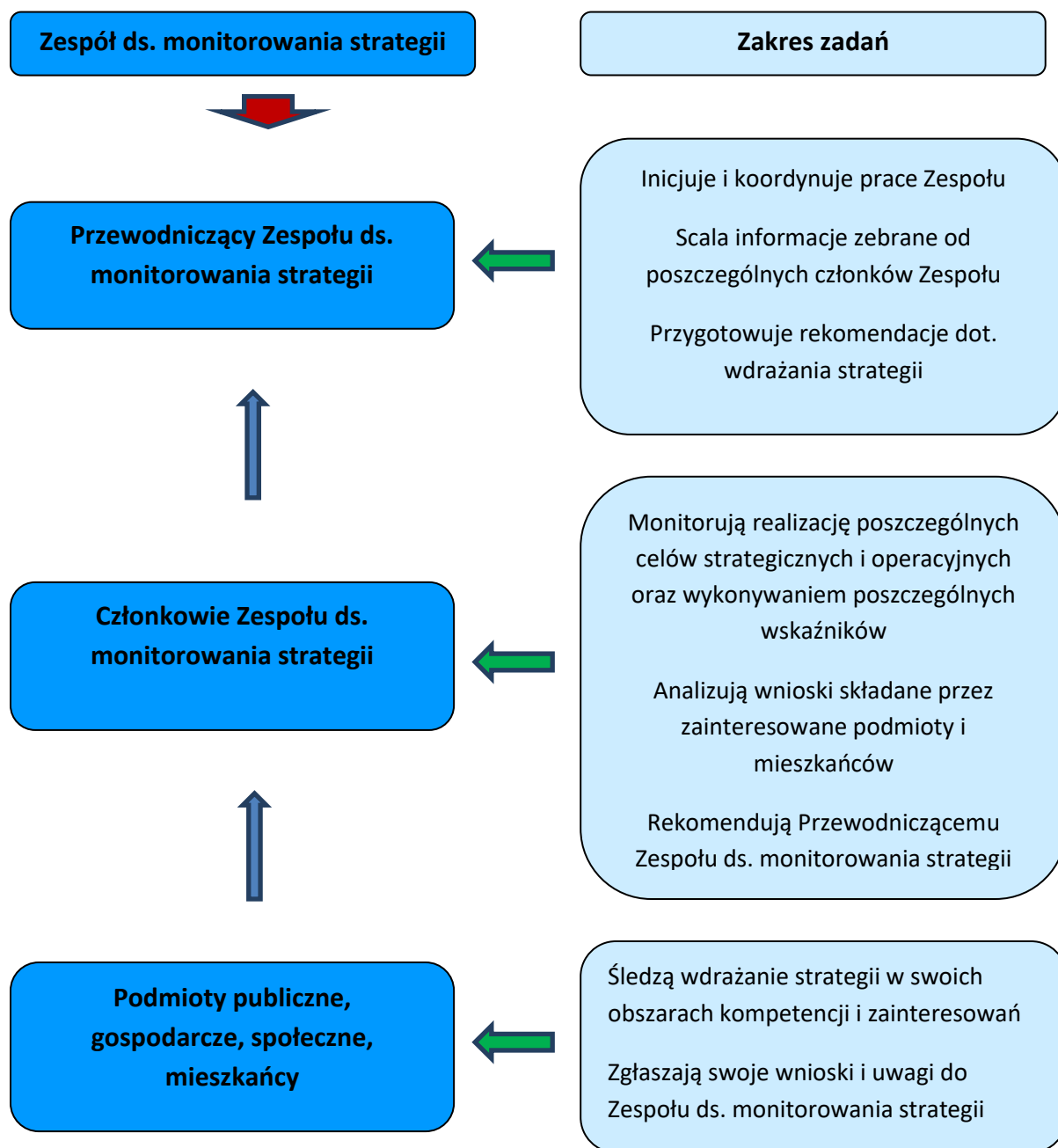
Strategia Rozwoju Gminy Sochaczew na lata 2016-2022 jest dokumentem otwartym i można w nim dokonywać korekt wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno – gospodarczą gminy. Zarówno

podmioty z terenu gminy jak i mieszkańcy mogą wnioskować o dokonywanie zmian w dokumencie jeśli uznają, że zachodzą ważne przesłanki do ich przeprowadzenia. Wnioski można składać w formie pisemnej lub elektronicznej do Zespołu ds. wdrażania strategii. Każde wystąpienie powinno zawierać uzasadnienie wyjaśniające celowość wprowadzenia nowego zadania lub korekty do istniejących zadań lub wskaźników.

Zespół ds. wdrażania strategii będzie przygotowywał coroczny raport, który będzie zawierał analizę wskaźników każdego z przyjętych celów operacyjnych oraz inne uwagi ważne z punktu wdrażania Strategii. Informacje do opracowania raportu zespół będzie otrzymywał od wydziałów i podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie wyszczególnionych w Strategii zadań. Każdy z członków Zespołu ma przypisany jeden lub kilka celów strategicznych, które monitoruje i koordynuje prace z nim związane.

Schemat nr 3: Struktura Zespołu ds. monitorowania strategii i zakres powierzonych zadań

Monitorowanie wskaźników

Analiza wykonania wskaźników będzie dokonywana celem oceny skuteczności podejmowanych działań w ramach realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych. Do każdego wskaźnika przypisano jednostkę miary i źródło pozyskania danych.

Cel strategiczny I - Gmina przedsiębiorcza, tworząca nowe miejsca pracy

Cel operacyjny I.1 - Rozwój potencjału gospodarczego gminy

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba nowo powstałych podmiotów gospodarczych	podmiot gospodarczy	Urząd Gminy
2. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy	miejsce pracy	BDL
3. Liczba rolników, która skorzystała z usług doradczych w ramach PROW 2014-2020, Działanie Usługi doradcze	osoba	ARIMR, MODR
4. Liczba podmiotów, osób fizycznych korzystających z szkoleń, spotkań, informacji i innych form wsparcia proponowanych, organizowanych przez gminę	podmiot/osoba	Urząd Gminy

Cel operacyjny I.2 - Promocja działalności gospodarczej w gminie

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba artykułów, reklam na stronie www gminy, w prasie lokalnej i regionalnej, krajowej, liczba audycji radiowych	artykuł/audycja	Media lokalne
2. Liczba działań promujących firmy, przedsiębiorstwa i działalność usługową, zainicjowanych przez gminę (spotkania, udział w targach, wyjazdy studyjne, konkursy)	działanie	Urząd Gminy
3. Liczba firm i przedsiębiorstw biorących udział w działaniach promocyjnych	firma	Urząd Gminy
4. Liczba działań na których z inicjatywy i ze wsparciem gminy promowane były firmy i przedsiębiorstwa (imprezy, foldery, strona www, ulotki, filmy promocyjne itd.)	imprezy -sztuki, wydawnictwa –nakład strona www – liczba wejść na stronę filmy - sztuki	Urząd Gminy

Cel strategiczny II – Gmina przyjazna mieszkańcom z wysokiej jakości systemem usług publicznych

Cel operacyjny 2.1 - Rozwój infrastruktury technicznej poprawiającej jakość życia mieszkańców

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba użytkowników zmodernizowanego wodociągu	osoba	GZGK
2. Liczba oddanych studni głębinowych	studnia	GZGK
3. Liczba podejmowanych działań, na rzecz zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków	działanie	Urząd Gminy
4. Liczba oddanych do użytku nowych/zmodernizowanych obiektów na potrzeby edukacji	obiekt	Urząd Gminy
5. Długość wybudowanych chodników	metr	Urząd Gminy
6. Liczba miejsc parkingowych na oddanych do użytku parkingach	miejsce	Urząd Gminy
7. Długość założonego/wyremontowanego oświetlenia	km	Urząd Gminy
8. Liczba inwestycji poprawiającej, ułatwiającej dostęp osobom niepełnosprawnym	inwestycja	GOPS

Cel operacyjny II.2 - Zwiększenie zewnętrznej i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej w gminie

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Długość wyremontowanych dróg gminnych i powiatowych	km	Urząd Gminy
2. Liczba kursów autobusów/busów dowożąca mieszkańców gminy	kurs	Urząd Gminy
3. Liczba wejść na stronę www gminy	Liczba wejść	Urząd Gminy

Cel operacyjny II.3 - Zwiększenie bezpieczeństwa społecznego w gminie

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba osób, która wzięła udział w szkoleniach i akcjach związanych z profilaktyką zdrowotną w gminie	osoba	Urząd Gminy

2. Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych opieką w gminie	osoba	GOPS
3. Liczba wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych organizowanych dla ludzi starszych i niepełnosprawnych w gminie	osoba	GOPS
4. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	osoba	Urząd Gminy
5. Liczba osób objętych różnymi formami opieki społecznej	osoba	GOPS
6. Poziom realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sochaczew na lata 2016-2022	Procent osoba	GOPS
7. Liczba osób objętych Programem Rodzina 500 Plus	osoba	GOPS

Cel operacyjny II.4 - Poprawa bezpieczeństwa publicznego

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba interwencji rejestrowanych przez policję w gminie	interwencja	Komenda Powiatowa Policji
2. Liczba inicjatyw podejmowanych przez OSP w gminie	inicjatywa	OSP
3. Liczba zdarzeń w których uczestniczą OSP	zdarzenie	OSP
4. Liczba inwestycji na rzecz OSP w gminie	inwestycja	Urząd Gminy, OSP
5. Liczba szkoleń i innych inicjatyw dot. bezpieczeństwa podejmowanych w gminie	szkolenie/inicjatywa	Urząd Gminy, OSP, Komenda Powiatowa Policji

Cel strategiczny III - Gmina przyjazna dla środowiska

Cel operacyjny III.1 - Ochrona przyrody oraz zachowanie środowiska naturalnego

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba wydarzeń promujących ochronę środowiska przyrodniczego w gminie	wydarzenie	Urząd Gminy, szkoły, firma zajmująca się zbiórką odpadów
2. Liczba mieszkańców poinformowana o zasadach selektywnej zbiórki odpadów i systemu PSOR	osoby	Urząd Gminy, firma zajmująca się zbiórką odpadów, MODR
3. Stopień wdrożenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sochaczew	procent sztuki	Urząd Gminy
4. Liczba szkoleń, spotkań i innych inicjatyw, których celem jest ochrona przyrody na terenie gminy	szkolenie/inicjatywa	Urząd Gminy, MODR, szkoły

Cel operacyjny III. 2 - Poprawa estetyki i ładu przestrzennego w gminie

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba rodzin uczestnicząca w konkursach poprawiających estetykę w gminie	rodzina	Urząd Gminy, sołtysi, MODR
2. Liczba inicjatyw poprawiających wygląd i czystość w gminie	inicjatywa	Urząd Gminy, sołtysi, MODR
3. Ilość śmieci usuwana corocznie z lasów, przy drogach i z terenów niezagospodarowanych	tona	Urząd Gminy
4. Stopień pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	plan	Urząd Gminy

Cel strategiczny IV - Gmina dbająca o rozwój edukacyjny mieszkańców

Cel operacyjny IV.1 - Rozwój potencjału intelektualnego gminy

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba inicjatyw podejmowanych przez gminę i szkoły we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz promowania szkolnictwa	inicjatywa	Urząd Gminy, szkoły

zawodowego		
2. Liczba działań podejmowanych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi na rzecz aktywizacji bezrobotnych	działanie	Urząd Gminy, PUP, MODR
3. Liczba uczniów która dostała stypendia	uczeń	Urząd Gminy, szkoły
4. Liczba uczniów która otrzymała nagrody za udział w olimpiadach, zawodach sportowych	uczeń	szkoły
5. Liczba zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez różne podmioty w gminie	zajęcia pozalekcyjne	Urząd Gminy
6. Liczba inicjatyw wspierających czytelnictwo w gminie Sochaczew	inicjatywa	Biblioteka Gminna

Cel operacyjny IV. 2 - Rozwój potencjału społecznego gminy

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba organizacji pozarządowych która otrzymała wsparcie finansowe z Urzędu Gminy	organizacja	Urząd Gminy
2. Liczba inicjatyw społecznych realizowanych w gminie	inicjatywa	Urząd Gminy, organizacje pozarządowe, OSP
3. Liczba osób zaangażowanych do działań społecznych na rzecz innych mieszkańców gminy	osoba	Urząd Gminy, GOPS
4. Liczba inicjatyw promujących działania społeczne i wolontariat (akcje dla osób zagrożonych ubóstwem, pomoc ludziom starszym, działania aktywizujące różne grupy społeczne, w tym ludzi starszych, konkursy i nagrody dla wolontariuszy itp.)	inicjatywa	Urząd Gminy, GOPS, szkoły

Cel operacyjny IV.3 - Rozwój kulturalny i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów na cele kulturalne	obiekt	Urząd Gminy
2. Liczba inicjatyw związana z zachowaniem dziedzictwa	inicjatywa	Urząd Gminy, Biblioteka Gminna

kulturowego w gminie Sochaczew		
3. Liczba osób uczestnicząca w wydarzeniach promujących dziedzictwo kulturowe Ziemi Sochaczewskiej	wydarzenie	Urząd Gminy, szkoły, Biblioteka Gminna
4. Liczba imprez kulturalnych w gminie	impreza	Szkoły, Biblioteka Gminna
5. Liczba wydarzeń kulturalnych w których brali udział mieszkańcy z inicjatywy Urzędu Gminy lub jednostek jej podległych	wydarzenie	Urząd Gminy, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP
6. Liczba innych inicjatyw kulturalnych wspieranych przez gminę (wydawnictwa, audycje, konkursy, spotkania z osobami znanymi w świecie kultury, muzyki, inicjatywy dzieci i młodzieży itd.)	inicjatywa	Urząd Gminy, szkoły, Biblioteka Gminna, OSP

Cel strategiczny V - Gmina sprawnie zarządzana, wykorzystująca swoje zasoby

Cel operacyjny V.1 - Rozwój oferty rekreacyjnej i sportowej

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportu i rekreacji w gminie (boiska, siłownie, place zabaw i inne)	obiekt	Kluby sportowe, OSP, Urząd Gminy, szkoły
2. Liczba imprez sportowych organizowanych w gminie	impreza	Kluby sportowe, OSP, Urząd Gminy, szkoły
3. Liczba imprez aktywizujących mieszkańców do czynnego wypoczynku	impreza	OSP, Urząd Gminy, szkoły
4. Liczba artykułów, audycji radiowych i telewizyjnych promujących aktywny wypoczynek	artykuł/audycja	Lokalne media

Cel operacyjny V.2 - Rozwój i promocja turystyki

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba imprez i innych działań organizowanych we współpracy z Muzeum im. Fryderyka Chopina	działanie/impreza	Urząd Gminy, muzeum Fryderyka Chopina, szkoły

2. Liczba działań promujących Żelazową Wolę i muzykę Fryderyka Chopina (foldery, artykuły, informacje na stronach internetowych, koncerty, konkursy muzyczne i inne)	działanie/ egzemplarz	Urząd Gminy, muzeum Fryderyka Chopina, szkoły, LGD Ziemia Chełmońskiego
3. Liczba działań promujących gminę podejmowana z innymi podmiotami (wspólne wydawnictwa, questy, mapy turystyczne, szlaki piesze, rajdy rowerowe, spływy kajakowe inne)	działanie/ egzemplarz	Urząd Gminy, szkoły, LGD Ziemia Chełmońskiego, ngo
4. Liczba działań poprawiająca atrakcyjność turystyczną obszaru (znakowanie ścieżek rowerowych i pieszych, przystanki rekreacyjne, foldery, questy, tablice informacyjne,)	działanie/ obiekt/egzemplarz	Urząd Gminy, sołtysi, LGD Ziemia Chełmońskiego, MODR
5. Liczba inicjatyw i działań wspierających działalność gospodarczą, które poszerzą ofertę turystyczną (nowe miejsca noclegowe, nowe restauracje, bary, wypożyczalnie sprzętu do wypoczynku i rekreacji, zapraszanie turystów na dni zbiorów warzyw i owoców połączone ze sprzedażą, konkursami, wspólnymi zabawami, biesiadą itp, szkolenia dla mieszkańców dot. prowadzenia działalności gospodarczej skierowanej do turystów, zakładanie zagród edukacyjnych)	inicjatywa/liczba turystów/szkolenie	Urząd Gminy, LGD Ziemia Chełmońskiego, MODR Bank Danych Lokalnych

Cel strategiczny VI - Gmina sprawnie zarządzana wykorzystująca posiadane zasoby

Cel operacyjny VI.1 - Efektywne zarządzanie gminą

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Szkolenia dla Rady i Zarządu gminy w zakresie rozwoju lokalnego, zrównoważonego rozwoju	szkolenie	Urząd Gminy
2. Liczba inicjatyw z udziałem sołtysów na rzecz rozwoju lokalnego	inicjatywa	Urząd Gminy, sołtysi

3. Rozwijanie współpracy w ramach członkostwa w LGD Ziemia Chełmońskiego, realizowanie Lokalnej Strategii Rozwoju, zachęcanie mieszkańców i podmioty gospodarcze z gminy Sochaczew do aplikowania o środki, doradztwo i informacja dotycząca kolejnych naborów	działanie	Urząd Gminy, LGD Ziemia Chełmońskiego
4. Rozwijanie współpracy z innymi samorządami i podmiotami na rzecz rozwoju lokalnego i aktywizacji mieszkańców	działanie	Urząd Gminy, LGD Ziemia Chełmońskiego, MODR
5. Rozwijanie współpracy z partnerami zagranicznymi, w tym z Włochami, z Ukrainą	działanie	Urząd Gminy, partnerzy zagraniczni,

VI.2. Rozwój cyfryzacji administracji i e-usług

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba działań podjętych w kierunku usprawnienia obsługi mieszkańców (zakup sprzętu, programów, wdrożenie nowych lub aktualizacja programów ułatwiających gromadzenie i przetwarzanie informacji oraz poprawę komunikacji z mieszkańcami)	działanie/ egzemplarz/program	Urząd Gminy
2. Liczba e-usług oferowanych mieszkańcom	e-usługa	Urząd Gminy
3. Liczba mieszkańców korzystających z usług internetowych oferowanych przez gminę	osoba	Urząd Gminy
4. Liczba pracowników gminy, która podniosła swoje kwalifikacje w zakresie informatyki	pracownik	Urząd Gminy

VI.3. Zwiększenie kompetencji kadr w zakresie kierowania rozwojem i współpracy z mieszkańcami

Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych
1. Liczba szkoleń i konferencji podnoszących wiedzę i kwalifikacje, w których uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy i jednostek jej podległych	szkolenie/konferencja	Urząd Gminy, jednostki podległe
2. Liczba osób z Urzędu Gminy i jednostek jej podległych, które podniosły swoje kwalifikacje	osoba	Urząd Gminy, jednostki podległe
3. Liczba nagród i wyróżnień jakie otrzymała Gmina, Radni, Zarząd Gminy, pracownicy Urzędu Gminy i jednostek jej podległych związanych z pracą na rzecz gminy i osiągnięciami zawodowymi.	nagroda	Urząd Gminy, jednostki podległe

Zostanie przygotowany formularz do zgłaszania uwag lub propozycji zmian w Strategii w celu ułatwienia potencjalnym wnioskodawcom opracowanie informacji. Formularze będą dostępne na stronie internetowej gminy. Raz do roku wnioski będą rozpatrywane przez Zespół ds. wdrażania strategii, a wyniki prezentowane w raporcie. Niemniej w uzasadnionych przypadkach, np. możliwości pozyskania środków na operacje nie wyszczególnione w Strategii, a ważne z uwagi na identyfikowane problemy w gminie, Zespół ds. wdrażania strategii będzie mógł wnioskować o dokonanie korekt w dokumencie w ciągu roku.

PROCEDURA WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII

Tabela nr 8

Etapy	Działanie	wykonawca
Etap I	Zbieranie materiałów i uwag dotyczących postępów we wdrażaniu strategii	Zespół ds. monitorowania strategii
Etap II	Zgłaszanie wniosków i uwag dotyczących wdrażania strategii	Podmioty publiczne, gospodarcze, społeczne, mieszkańcy
Etap III	Prowadzenie corocznej sprawozdawczości – raport z wdrażania strategii	Zespół ds. monitorowania strategii
Etap IV	Prezentacja raportu dot. wdrażania strategii i zgłaszanie rekomendacji Radzie Gminy	Zespół ds. monitorowania strategii

Etap V	Akceptowanie corocznych raportów dot. wdrażania strategii i uchwalanie zmian/korekt w strategii w celu jej aktualizacji	Rada Gminy
Etap VI	Prowadzenie akcji informacyjnej – zamieszczanie notatek prasowych bądź artykułów o działaniach i projektach, które zostały wykonane w trakcie realizacji strategii na stronie www gminy oraz w lokalnych mediach	Zespół ds. monitorowania strategii

X. Spis map, tabel, schematów , wykresów, zdjęć

MAPY

Rys. 1 Mapa Gminy Sochaczew	13
Rys. 2 Mapa komunikacyjna Gminy Sochaczew	14

TABELE

Tabela nr 1: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Sochaczew	15
Tabela nr 2: Planowanie przestrzenne w gminie	23
Tabela nr 3: Decyzje dot. ustalenia lokalizacji inwestycji na terenie gminy Sochaczew	24
Tabela nr 4: Ludność na terenie gminy Sochaczew w latach 2013-2015 i porównanie do 2010 roku	31
Tabela nr 5: Liczba uczniów w szkołach (bez oddziałów przedszkolnych)	34
Tabela nr 6: Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną	34
Tabela nr 7: Cele strategiczne gminy Sochaczew	48
Tabela nr 8: Procedura wdrażania i monitorowania strategii	83

SCHEMATY

Schemat nr 1. Dokumenty strategiczne szczebla UE i krajowe	11
Schemat nr 2. Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego	12
Schemat nr 3: Struktura Zespołu ds. monitorowania strategii i zakres powierzonych zadań	74

WYKRESY

Wykres nr 1: Podmioty gospodarki narodowej wpisane go rejestru REGON w gminie Sochaczew w latach 2009-2015	15
Wykres nr 2: działalność gospodarcza w gminie wg polskiej klasyfikacji działalności	16
Wykres nr 3: Struktura gospodarstw w gminie Sochaczew	17
Wykres nr 4: Stopa bezrobocia w powiecie sochaczewskim na tle województwa mazowieckiego i Polski w latach 2004-2015	19
Wykres nr 5: liczba zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2010-2015 w gminie Sochaczew i powiecie sochaczewskim	20
Wykres nr 6: Analiza porównawcza natężenia ruchu pojazdów na drogach Krajowych na terenie gminy Sochaczew w latach 2010 i 2015	28
Wykres nr 7: Gęstość zaludnienia w gminie Sochaczew 2012-2015	31
Wykres nr 8: Procentowy udział ludności w grupach wiekowych gminy Sochaczew w porównaniu do powiatu sochaczewskiego i województwa mazowieckiego w latach 2014-2015	32

ZDJĘCIA

Fot. nr 1 Nagroda dla Gminy Sochaczew „Orły Polskiego Samorządu 2015”	6
Fot. nr 2 Droga krajowa nr 92	12
Fot.nr.3 Centrum handlowe	16
Fot. nr 4. Pola w okolicach rzeki Utraty	18
Fot. nr 5 droga gminna	21
Fot.nr 6. stacja wodociągowa w Bogdańcu	22
Fot.nr 7. Drzewo ścięte przez bobry, dolina Pisi	25
Fot.nr 8. Las prywatny, Zosin	25
Fot. nr 9. Pola uprawne	25
Fot. nr. 10 i nr 11 Obszary leśne na terenie gminy Sochaczew	26
Fot. nr 12. Rzeka Bzura	27
Fot. nr 13. Segregacja odpadów w gminie Sochaczew	29
Fot. nr 14. Wycieczka edukacyjna dla dzieci do Bolimowa	33
Fot. nr 15. Piknik dla seniorów	33
Fot. nr 16 i 17. Przykładowe boisko i plac zabaw jakie gmina zakłada przy szkołach	35
Fot. nr. 18 Kapliczka przydrożna	36
Fot. nr. 19. Wejście do Muzeum F. Chopina w Żelazowej Woli	36
Fot. nr 20. Plac zabaw dla dzieci przy szkole podstawowej	37
Fot.nr 21. OSP w Janaszówku	39
Fot. nr 22. Budynek Urzędu Gminy Sochaczew	40
Fot. nr. 23. Tablica informacyjna przed UG Sochaczew	40
Fot. nr 24. Restauracja w Żelazowej Woli	41
Fot. nr 25. Centrum handlowe	41